

febrer 2001

núm. 219

200 PTA

LLUCMAJOR

de pinte en ample

Foto: Diani AVUJI

TONI CATANY EXPOSA A NOVA YORK

100 cl.

25% vol.

XAROP
d'en

GORI

F. Vidal

Elaborado por Destilerias F. Vidal Catany, S.L. - C. San Francisco, s/n.

LLUCMAJOR (MALLORCA)

Emb. 1696 - PM Reg. Ind. 7/5497 - Elaborado en España

N.R.S.I. 30.3182/PM

♦
EDITA

Obra Cultural Balear de Llucmajor

♦
INFORMACIÓ I PUBLICITAT

C/ Bisbe Taixequet, 105 (Llucmajor)

♦
DIRIGEIX

Catalina Font

♦
COL·LABOREN

Sebastià Alzamora	Ignasi Barceló
Miquel Barceló	Miquel Bezares
Antònia M. Bonet	Llúcia Caldés
Celso Calviño	Francina Capellà
Miquel Cardell	Sebastià Cardell
Joan Clar	Antònia Font
Bartomeu Font	Joana Font
Catalina Garau	Maties Garcias
Miquel Janer	Franc Jaume
Joan Jaume	Coloma Julià
Aina M. Llompart	Antoni Llompart
Jaume Manresa	Llorenç Mascaró
Antoni Monserrat	A. M. Monserrat
Joan Monserrat	Francisca Mut
Guillem Oliver	Jaume Oliver
Margalida Palou	Bartomeu Prohens
Nanda Ramon	Damià Roig
Sebastià Rubí	Josep Sacarès
Miquel Sbert	Tomeu Sbert
Catalina Serra	Joan Socies
Gabriel Thomàs	Arnau Tomàs
Jeroni Tomàs	Antoni Vadell
M. del Mar Vanrell	Bàrbara Verdera
Francesc Verdera	Biel Vich

♦
IMPRIMEIX

TIRRENA, S.A.

TEL: 55 52 12

C/ Pintor Joan Gris, nº 2
MANACOR

♦
El pensament de la Revista s'expressa
només a través de l'Editorial

Editorial

Demandar el que és just

Gairebé després de dos mesos i mig d'haver-se fet el II Congrés de Premsa Forana i, amb la vista posada en aquest nou any, l'Associació de Premsa Forana té endavant uns nous reptes que, sense cap mena de dubte i d'endormiçament, són vitals per la seva recuperació, consolidació i renovació.

De resultes del II Congrés quedaren definits, evidentment la necessitat de posar al dia les nostres publicacions, però quedà en l'aire la relació entre les nostres revistes i les institucions polítiques que ens envolten.

És evident que la majoria de les nostres publicacions han viscut fins ara quasi igual que el dia que començaren. Amb el pas del temps, les reglamentacions, administratives i socioeconòmiques, i sobretot, els seus efectes sobre la nostra manera d'ésser, han fet que les nostres publicacions quedin enrera en aquesta carrera del nou mil·lenni. Aquest va ser un dels temes debatuts al passat congrés que, la junta actual té intenció de posar-hi tots els avantatges per aquelles publicacions que no estan regulades. És necessari posar-se al corrent i ésser més competitiu.

És aleshores que queda palès que si nosaltres hi posam el remei i la voluntat per enfortir el nostre moviment, els nostres representants institucionals han de ser coherents amb les seves màximes. Al passat congrés rebérem el suport de la majoria dels nostres representants polítics. De fet, la majoria dels actuals governants coneixen de prop el nostre moviment, en el que hi han col·laborat habitualment. Les paraules dels representants polítics al congrés eren l'expressió d'una voluntat de col·laborar amb el projecte informatiu de la premsa forana.

Fins ara, però, al marge de tendències polítiques, els ingressos que obtenia una publicació de la publicitat i convenis era una part ínfima dels diners que ingressa. És evident, doncs, que el paradigma on molts de nosaltres vivíem d'ajuts institucionals és fals i, seria bo que els actuals governants ho tinguéssin present. La nostra associació formada, actualment, per 48 mitjans no reb, ni rebia ni les miques d'un hipotètic 0,7% de la publicitat institucional. En la salvetat d'ajuts puntuals, en la que hi situam el Consell de Mallorca i la Direcció General de Política Lingüística -el 2000-, les ajudes segueixen essent un estel que passa pels nostres pobles sense aturar-s'hi.

No venim a demanar almoïna al cap de cantó dels edificis institucionals, com així quedà demostrat al passat congrés; de fet existeixen mecanismes pels quals les nostres revistes puguin fer el seu camí, però no comptar amb els nostres mitjans és erroni i injustificable per part de les institucions que governen les Balears.

La premsa forana és un mitjà que, a més de complir una funció social, cultural i informativa, està ben arrelada en els entorns locals dels pobles, fins el punt que pot fer servir ben forta la seva veu per tot allò que cregui disconforme. Per ara no ho hem fet, però començam l'any perquè el 2001 pugui ser el de la premsa forana. ♦

Declaració com a béns els escars de Lluçmajor

Arnau Tomàs

L'informe relatiu a l'anomenat Pla especial d'utilització dels espais dels fars afectats a l'autoritat portuària de Balears, una moció del PSOE relativa al transport públic interurbà del municipi, i una altra moció del PP, declarant com a bé catalogat els escars del terme municipal, varen ser els temes més importants tractats en el darrer plenari ordinari de l'Ajuntament, celebrat el passat dia 25 de gener.

La moció del grup socialista, llegida pel portantveu Sr. Maestre, sobre el transport urbà del municipi de Lluçmajor, que manifesta que "l'anomenada tarja ciutadana només ha servit per liquidar el bonobús", per la qual cosa l'Ajuntament de Palma força la situació per anar a un doble règim de preus: residents i no residents, sense tenir en compte que molts de serveis només es presten a Palma, i per això el grup socialista va proposar aquest acord: 1r. Exigir a l'Ajuntament de Palma el compliment del suggeriment del Defensor del Poble: la supressió de la diferència entre resident i no resident respecte de les tarifes del transport públic de l'EMT de Palma per la seva dubtosa constitucionalitat.

Aquesta moció fou rebutjada amb els vots en contra del PP-ASI, per considerar que correspon a la Conselleria del Govern Balear resoldre el problema, ja que en les seves competències s'inclou, segons l'equip de govern llucmajorer, tots els transports públics de l'illa.

La moció d'urgència del PP sobre els escars de la costa llucmajorera, per tal que es cataloguin com a béns del patrimoni històric, fou aprovada per unanimitat, sol·licitant al Consell Insular de Mallorca que els declari béns catalogats, i aplicant-los les mesures de protecció previstes a la llei corresponents.

També s'aprovaren aquests assumptes:

- Pla especial per a la utilització dels espais dels fars afectats per l'autoritat portuària de Balears, com és el del Cap Blanc, de Lluçmajor, una zona d'especial interès, que pugui servir de zona turística i cultural.

- Declaració d'interès municipal el club de bàsquet "Magatzems Femenies".

- Nova redacció del procés selectiu del pla d'ocupació.

- Adjudicació de solars del polígon industrial de son Noguera.

- Preus unitaris de connexió al clavegueram i aigua potable. ♦

La vicerectora de la Universitat visita el Claustre de Sant Francesc

Arnau Tomàs

El passat dijous, dia 11 de gener, la vicerectora de la UIB, Mercè Gambús, es va desplaçar a Lluçmajor per tal de visitar l'històric Claustre de Sant Bonaventura, propietat de l'Ajuntament, el qual fa gestions a distints nivells per a la seva restauració, ja que anteriorment aquest Claustre albergava el quarter de la Guàrdia civil i el Jutjat de Pau.

La Sra. Gambús, acompanyada pel batle de la ciutat, Lluç Tomàs, en la visita al Claustre, va explicar tots els aspectes de l'històric edifici, que antigament era propietat dels Pares Franciscans. Ens va informar que el motiu de la visita, en nom de la Universitat, era per col·laborar en l'assessorament tècnic per a la restauració, sense descartar la participació de les activitats a nivell universitari.

L'edifici d'aquest Claustre que, per a la total restauració, l'Ajuntament ha fundat un Patronat, en el qual prenen part tots els components polítics del consistori de Lluçmajor, amb altres estaments culturals i socials, calcula que com a mínim la restauració costarà devers 400 milions de pessetes per la qual cosa hom gestiona i espera la col·laboració econòmica del Govern central i del Balear.

Sobre l'ús del Claustre, després de la rehabilitació, el batle no pogué precisar i només va dir que allò que és primordial és la recuperació de l'edifici i després ja projectaran les activitats, com a museu, sala d'exposicions, sala de conferències, etc.

D'altra banda, la vicerectora, alhora que ressaltava la importància arquitectònica del Claustre, també va subratllar la ingent tasca de dur a terme la total restauració. ♦

SA FILOA

C/. MELIÀ, 3 - LLUCMAJOR

SEMAR

Indústries Semar, s.a

C/. Tomàs Moscerrot, 6 - 8
Tel. 66 01 57 - Fax: 66 29 01 (LLUCMAJOR)

DISTRIBUCIONES

La Sirena, S.A.

- Embotits
- Cuixots
- Formatges

Avda. Carles V, s/n Tel. 66 23 11 (Lluçmajor)

Nota de la redacció

Comunicam als subscriptors que no hagin rebut algun número de la nostra publicació, per causes externes a la nostra voluntat, que es posin en contacte amb nosaltres com més aviat millor. Gràcies. ♦

Les Violons du Roi David actuaren a Lluçmajor

El passat 22 de gener l'església parroquial de Sant Miquel va ser l'escenari del concert d'una de les orquestres de cambra més prestigioses del moment: l'orquestra de Cambra d'Israel, també coneguda com les Violons du Roi David.

L'orquestra, dirigida per Anita Kamien, va ser fundada a Jerusalem el 1992 per músics de l'orquestra Simfònica de Jerusalem i està formada per emigrants de l'antiga Unió Soviètica. El seu repertori va des del barroc fins a la música contemporània.

A Lluçmajor, al concert organitzat per l'Ajuntament, va interpretar peces de Mozart, Mendelssohn, Wienawski, Bloch, Massenet, Sarasate i Bartok; i va comptar amb el prestigiós violinista Emil Israel Chudnovsky, guanyador del primer premi del XI Concurs Internacional Curci (Nàpols) i del Young Artist Competition del NFM. ♦

Negoci nou a Lluçmajor

Na Maria Sofia Knörchen ha obert un saló de cosmètica al C. Sant Miquel, 7. En aquest local es duen a terme sessions de pedicura, manicura, depilació, neteja de cutis, massatges i reflexos; l'horari és de 9'30 a 13 i de 16 a 19 h. de dilluns a divendres i els dissabtes de 9 a 13'30. ♦

Sant Antoni a l'IES Lluçmajor

L'IES Lluçmajor va celebrar la tradicional festa de Sant Antoni, tot i que un dia abans (dia 16 de gener, Sant Honorat) amb un fogueró i torrada. Alumnes i professors gaudiren d'unes hores d'esbarjo torrant llangonissa i botifarró, acompanyats de dos dimonions i d'un Sant Antoni adolescent.

La música la va posar el grup de xeremiers "Sa Marina" acompanyats pel jove Josep Gomila (tamborino i flabiol) i les cançons de picat anaren a compte de dos joves alumnes de 2n de batxiller, Antoni Canyelles i Guillem Mascaró. Ni el fred ni la miqueta de pluja que caigué no varen fer perdre les ganes de divertir-se a ningú. ♦

5

C/. Doctor Fleming, 10 (Lluçmajor)
Tel.: 971 66 21 14 - Fax: 971 66 28 16

CONTENEDORES
LLUCMAJOR S.L.

Sebastià Salvà Morlà

C/. Sant Joan, 36
07620 Lluçmajor

Tel./Fax: 971 661 979
Móvil 607 481 509

Al cor amics de St. Francesc

Cristòfol Barros Vidal, músic.

Al passat 6 de gener festa de l'Epifania del Senyor (festa dels Reis) va tenir lloc al Convent de Sta. Bonaventura dels Pares Franciscans la intervenció del cor a la missa vespertina de la festa i després, finalitzada la missa el cor va oferir un concert a tots els presents de cançons nadalenques, tan conegudes com "Veniu tots els homes", "Fum, Fum, Fum" i també, l'actuació de piano i veu que ens va deleitar escoltant la cançó tradicional tan mallorquina com es "L'horabaixa post el sol" etc., per tant la meua enhorabona a tot el cor i especialment a na Catalina Cerdà que amb tanta cura dirigeix de la seva mà mestra aquest grup de joves que cada setmana la seva presència es fa present a la missa dels dissabtes i las solemnitats que l'església de St. Bonaventura celebra durant l'any.

El cor amics de St. Francesc és un estol de joves que formen l'esplai Bonaventura que té la seva seu al Col·legi del mateix nom i es dediquen a fomentar una de les coses més importants dins la societat que és l'amistat i la convivència, organitzen sortides,

excursions i tallers d'aprenentatge, participen a les festes tradicionals com són "Ses Beneïdes" i també fan la seva presència a la tradicional "Rua" dels darrers dies.

També aportà el seu gra d'arena la professora de viola de na Catalina Cerdà, la violinista Maria Antònia Pons Estel amb la interpretació de la "Meditation from thais" de Jules Massenet, la qual amb la seva tècnica

i professionalitat fou l'admiració de tot l'auditori present al concert. També el Cor de la Porciúncula dirigits per Sebastià Pou posà les seves notes nadalenques col·laborant a la festa-concert del Cor Amics de St. Francesc.

Per concloure l'acte els joves del Cor entregaren una placa com a recordança a na Catalina per la tasca i dedicació envers els joves. ♦

6

Muévete con Renault

Tres pilares muy importantes para que tu vida no se pare:

- Vehículo de Sustitución.
- Menú Amarillo sin cita previa.
- Servicio de Asistencia 24 horas.

Y muchos más servicios a tu disposición:

- Exposición: Vehículos Nuevos y Vehículos Ocasión.
- Servicio Post-Venta: con mecánica, electricidad y carrocería.
- Vehículos de demostración.
- Boutique Renault.

SERVICIOS RENAULT. Nos movemos para que no pares.

RENAULT

Agencia RENAULT

BARTOMEU JAUME NADAL, s.a.

Ronda Migjorn, 123 - Tel.: 971 66 01 40 / 971 66 01 41 - LLUCMAJOR

Llucmajorers guanyadors a Porto Cristo

Paco del Salto i Joan Xamena

Cor de professors/les de l'IES Llucmajor

A la parròquia de Nostra Senyora del Carme, a Porto Cristo, es va celebrar el XXVIII Concurs de cançons de Nadal, aquest passat mes de desembre.

Hi hagué bastants de participants de Llucmajor i, com és ja habitual, vengueren guardonats per les seves intervencions.

En primer lloc hem de destacar Paco del Salto, el qual fa tres anys que guanya algun d'aquests premis. Enguany va quedar en segon lloc al grup de Solistes, amb la nadala titulada "Navidad, amor y paz", acompanyat pel músic Joan Xamena. Lletra i música del mateix Paco del Salto.

També és l'autor de la cançó titulada "Piu, piu, pon, pon" que va interpretar el cor "Amics de

Llucmajor", acompanyats pel grup de xeremiers "Sa Marina" i aquest cor va quedar classificat en cinquè lloc a l'apartat de Grups de 4t nivell.

Finalment hem de destacar l'actuació del cor de professors i professores de l'Institut d'Ensenyament Secundari de Llucmajor, dirigits i acompanyats al piano pel professor Tomeu Planells, que van cantar "La pastora Caterina" i quedaren en tercer lloc.

Enhorabona a tots ells! ◆

Coral "Amics de Llucmajor"

S'Arenal

Convocat el IV Certamen de Poesia

Tomeu Sbert

Ha estat convocat el "Certamen Sa Unió de s'Arenal", de poesia. Sota el patrocini de Sa Nostra, l'Ajuntament de Lluçmajor i l'Ajuntament de Palma, es regirà per les bases següents: hi poden participar tots els autors que vulguin i es podrà concursar presentant una o dues poesies inèdites, en castellà o en català, amb un màxim de 30 versos cada una, de les quals s'enviaran cinc còpies.

Els poemes aniran sense signar, hi constarà només el títol i el lema. Dins un sobre a part, tancat, es farà constar en un full el títol, el nom, l'adreça i el telèfon.

A l'exterior del sobre s'hi escriurà el títol del poema i el lema. El termini d'admissió acaba el proper dia 2 d'abril. Les obres s'han d'enviar a una d'aquestes adreces: "S'Unió de

Detall de la trobada d'arenalers i cadeners de més de cinquanta anys

8

SYP e CONSUM

A SYP e CONSUM

COMPRAR ES GUANYAR

C/. Nicolau Taberner, 39 - Tels. 12 06 97 - 12 06 98

s'Arenal", revista, plaça Major, 1, o al carrer Amílcar, 16. CP 07600 s'Arenal.

El primer premi és de 50.000 pesetes, amb 20.000 per al segon i 15.000 per al tercer. Aiximateix es donarà un premi a la millor poesia en la nostra llengua.

El jurat serà format per cinc persones.

Trobada d'arenalers i cadeners

Es va produir una trobada d'arenalers i de cadeners d'or. Això d'or és un títol honorífic donat per allò que per assistir-hi havien de dur 50 anys o més, nascuts o residents, a s'Arenal o a ses Cadenes.

Hi assistiren 251 persones i fou una diada molt emotiva, plena de nostàlgia, de records entranyables, anècdotes, besades i abraçades, ja que bastantes persones feia anys que no es veien, per haver passat a viure en altres llocs.

S'entregaren plaques d'homenatge a les persones de més edat, nascudes i residents. També una placa va ser per a Magdalena Cardell Vidal, pels 101 anys complits; ella és lluc-

majorera però la seva família vengué a s'Arenal quan tenia 7 anys.

Hi assistiren i pronunciaren parlaments el batle llucmajorer, Lluç Tomàs i el regidor ciutadà Antoni Nadal. La festa i el dinar se va celebrar al Western Park, de Magalluf.

Al concurs "Miss Espanya"

La jove arenalera Sabina Andreu Muntaner, "Miss Balears 2000", va aquest mes de febrer a una ciutat de la península per participar en el concurs de "Miss Espanya".

És la primera vegada en la història que una al.lota de s'Arenal té l'ocasió de poder participar i de ser nomenada la més bella a nivell nacional. Sabina Andreu és d'ascendència llucmajorera, el seu padrí matern era el pintor-decorador Simó Muntaner, que tengué el taller al carrer Sindicat. Desitjam que na Sabina tengui tota la sort del món.

Notícies breus

- Per al dia 4 d'aquest proper mes d'abril està anunciada la "X Cadena humana per la Pau", organitzada per

la parròquia de s'Arenal.

- Pep Dols ha estat elegit "Arenal de l'Any".

- Al polisportiu de s'Arenal, en un dels seus departaments s'ensenya solfeig i iniciació en instruments. Al front s'hi troba el professor Gabriel Bauçà.

- El club Bàsquet Impremta Badia encapçala la classificació general en el campionat de lliga. La presidència continua en mans de Guillem Boscana Socies.

- Va caure una ala de quatre altures del vell hotel Tívoli, quan l'edifici es trobava en remodelació, amb el resultat de dos morts i alguns ferits. Aquesta és una autèntica desgràcia i és la primera vegada que cau part d'un hotel a la zona de s'Arenal.

- La festa de l'arribada dels Reis d'Orient va ser tot un èxit, igual com l'escenificació de la popular Comèdia dels Reis, a la mateixa església.

- Jaume Navarro fou el triomfador del "Trofeu Mallorquímica" de vela, organitzat pel CN Arenal. Miquel Pallicer i Miquel Mansilla varen ser els guanyadors del seu grup. ♦

OPTICA LLUCMAJOR

ÒPTICA OPTOMETRISTA

**LENTS DE CONTACTE,
ULLERES GRADUADES, SOL-ESPORT**

**CONTROLS VISUALS
I AUDITIUS DE FRANC**

Plaça Espanya, 24 - Tel.: 971 66 17 17 - LLUCMAJOR

Toni Catany exposa a Nova York

Les imatges del fotògraf Toni Catany han travessat l'Atlàntic; la seva primera exposició a la prestigiosa sala John Stevenson de Chelsea ha estat un èxit de vendes i de crítica.

Amics mallorquins a la vetlada: Toni Catany, Hilari de Cara, Bartomeu Amengual i Antoni Pizà

10

Bartomeu Amengual

La inauguració de la primera exposició del fotògraf Toni Catany a Nova York no podia ser més positiva. Les imatges de *L'artista en el seu paradís* varen encaixar bé en el gust de la selecta clientela de la galeria John Stevenson. Toni Catany, que el mateix vespre de la inauguració va vendre un bon nombre de les imatges exposades, no va amagar la seva satisfacció que suposa aquesta primera exposició a una galeria comercial de Nova York.

Tot i que el currículum de Toni Catany té més d'un centenar d'exposicions individuals, i altres tantes de col·lectives, fins al moment la seva obra no es podia adquirir als Estats Units. "Entrar a Nova York d'aquesta manera suposa accedir plenament al mercat nordamericà. El mercat de l'art nordamericà entén la fotografia com a una altra forma d'expressió artística i ja fa anys que s'ha avesat a

comprar fotografia".

La galeria John Stevenson està especialitzada en fotografia i des d'ara representarà al fotògraf llucmajorer als Estats Units. Està situada al privilegiat carrer 23, en ple barri de Chelsea, on ara es concentren totes les galeries que fa vint anys convertiren el Soho en la meca dels artistes. La trajectòria de la galeria encaixa perfectament en la de Toni Catany, que sempre ha mostrat especial interès pels processos antics de la fotografia.

Les imatges que ara es poden contemplar a Nova York es troben recollides en un catàleg publicat entre el Museu Nacional d'Art de Catalunya i l'editorial Lunwerg. Dos llibres anteriors de Toni Catany, *Natures mortes* i *La meua Mediterrània* varen obtenir importants guardons. D'aquí a poc temps, l'artista tornarà a Nova York per tal de participar en la Setmana de Cultura Catalana que se celebrarà aquest mes de febrer. ♦

Les festes de Sant Antoni

Aina M. Llompart
Fotos: C. Julià

Dissabte horabaixa, dia tretze de gener, els al.lots esperaven el dimoni a la placeta de S'Arraval. Els veinats i el grup Llac organitzaren diversos jocs per entretenir el fred i just abans de fer fosca amb un garrot rompérem les olles. Els Xeremiers de sa Marina donaren la benvinguda als dimonis i al grup de joves músics que s'aplegaren a S'Arraval. En Vicens encengué el foc i ataviats amb mocadors vermells tots els joves encaçaren els dimonis pel cercavil·la que recorregué els distints foguerons que s'organitzaren aquest vespre.

La primera aturada fou a la placeta de Sant Miquel on s'encengué un fogueró. Tot seguit arribàrem a Plaça i el Partit Socialista convidà a tothom a beure i a menjar. Ben animats seguïrem cap al Passeig Jaume III, on al bar de na Carme ho tenien tot apunt per encetar les flames. Amb la xicarranda i els dimonis que ens arruixaven tornàrem cap a Plaça on és realitzada el Correfoc. Les espines i els coets no assustaren als més valents que tapats amb gorres i camisetes dansaven davall les rodelles. Tothom sopà

de llangonissa i botifarrons i bon vi perquè el vespre just acabava de començar.

Gràcia duia capell però Sant Antoni empenqué les boires que ens vengueren a saludar. A s'Arraval el grup Músics i Joves Balladors i el grup Caliu amenitzaren la vetllada. La placeta bullia de gent quan sortejàrem els productes dels magnífics comerços de S'Arraval. El moment més esperat

fou veure cremar la falla. El dimoni té més 700 anys i Sant Antoni gloriós li va guanyar un any més i ens recomanà una mica més d'austeritat i no deixar a sa serena es nostro jovent. Els veïns i amics habituals agafaren les ximbombes de Sa Teulera i les Herbes Vidal i es posaren a cantar tonades i havaneres fins que la nit s'acabà. ◆

Foguerons de Sant Antoni

Guillem Oliver
Fotos: C. Julià

El dia 13 de gener, enguany ja varen començar els foguerons en honor de Sant Antoni i, com cada any n'hi ha fins una setmana més envant. El dia 20 va ser el fogueró del carreró del carrer del Sindicat i el dia 26 el fogueró del col·legi públic Rei Jaume III.

El dia 13 es va fer la major part de la bulla al fogueró de S'Arraval i xaranga i sarau pels carrers i plaça de la vila; sonadors i dimonis alegraren la vetlada.

El dia de Sant Sebastià va cremar el fogueró-falla del carreró des Sindicat. Ho deim així perquè la imaginació dels veïns organitzadors d'aquesta festeta els du a fer un muntatge semblant a una falla amb al·lusions concretes a qualche fet o cas concret del

Falla corresponent al fogueró del carreró entre el C. Melià i el C. Sindicat

poble. Enguany, sense anomenar peça es feia al·lusió a l'ampliació d'un su-

posat Club Nàutic, no se sap ben bé quin, emperò que la imaginada ampliació de 3 amarraments implicava de rebot, la construcció de 300 adossats i 3000 aparcaments, ja se sap, això no té fi, se comença per construir una paret i s'acaba fent tota una urbanització. En Pere Maimó, en Joan Huguet, en Toni Verinet, els fusters i tota la barriada col·labora en el muntatge, i per un dia tot és de tots, amb alegria es gaudeix de la companyia dels veïnats, del menjar, les cançons, les ximbombes, i enguany les xeremies; els cantadors no miraren prim i li donaren a gargamella plena. Diuen que ja tenen una altra bona idea per presentar al fogueró de l'any que ve. Ja desitjam de ser-hi per veure-ho.

I el darrer divendres de gener, a Ses Escoles hi hagué torrada, coques, vi i sarau per llarg; tant nins com grans gaudiren de la festa que va in-

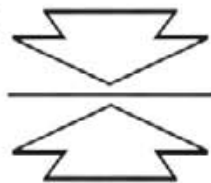
Fogueró de S'Arraval

12

**CENTRE RECONeixEMENT
MÈDIC - PSICOLÒGIC**

Antoni Isern Oliver

CERTIFICATS MÈDICS
PER AL PERMÍS DE
CONDUIR I D'ARMES

OBERT ELS DILLUNS
de 17'30 a 20 hs.
C/ Antoni Garcias 1-A
Tel. 66 22 82 (Lluçmajor)

METGE OCULISTA

Dra. Núria Busquets
(EQUIP CLINICA JUANEDA)

CITA PREVIA
Tel. 66 22 82 - 28 94 58

cloure ballada de ball de bot i les actuacions dels grups Capocorb i Xaloc música que ho feren d'allò millor a pesar del fred que hi feia. L'enhora-bona a l'Associació de Pares i als mestres per la bona organització i fins l'any que ve, si Déu ho vol.

Glosa que van preparar els organitzadors per convidar a la torrada del Fogueró del carreró entre els carrers Sindicat i Melià.

L'any 2001, dia 20 de gener, tal com ja és una tradició farem falla i també fogueró en el tancat i amagat carreró per a veïns i convidats també.

Duis per torrar que ja tendrem caliu, duis les cançons per sonar amb ximbomba hi haurà música, el carreró viu. Volem que us ho passeu bomba ara que som enfora de l'estiu.

Entre carrers Melià i Sindicat, i entrada per carrer Doberia, trobareu carreró ple de veïnats que volen compartir sana alegria, les cançons, converses i amistat.

No oblideu dur unes bones molles o punxes per torrar el botifarró o el bistec tendre de vaques folles, llom, llonganissa i un poc de meló per desembafar nostres panxes molles després de festes de cava i torró.

El que importa és la convivència feta en conjunt i bona harmonia entre gents de diversa procedència que una nit freda, al final del dia es junten a rotlo, que és l'essència de l'enteniment i companyonia.

Preparau coverbos i acudits, buidau les orelles d'altres renous,

Actuació de Xaloc música al Col·legi públic Rei Jaume III

i deixau prendre part als nins petits en els actes i jocs tant vells com nous que es muntaran si el temps o l'oblit

no ho priven i ens fan girar els bous.

Fogueró del PSOE

expert

ELÈCTRICA

Calafat

Sens dubte te convencerà

**INSTAL·LACIONS - SERVEI TÈCNIC - ELECTRODOMÈSTICS
OBJECTES DE REGAL - CLUB DE VIDEO**

C/. Sa Fira, 3 - Tel. 66 19 01 (Lluçmajor)

C/. Nou, 85 - Tel. 65 28 36 (Campos)

Per Sant Antoni, beneïdes i foguerons

Francesc Verdera
Fotos: C. Julià

Un altre any va arribar Sant Antoni, fidel a la seva cita a mitjan mes de gener, quan les festes de Nadal i Reis encara eren presents i pràcticament s'anuncia el Carnestoltes, amb la Rua i l'enterrament del Carnaval.

En aquesta ocasió, les beneïdes de Sant Antoni, encara que el temps no era molt bo comptaren amb una important participació ciutadana. La recuperació d'aquesta popular celebració és una realitat que es consolida cada vegada més.

El rosari de foguerons que cremen a tot arreu de la geografia urbana, va mantenir la seva tònica habitual. Qualsevol ocasió és bona per menjar llonganissa, llom, botifarrons i ventresca, i sinó que demanin als socis de les tres agrupacions llucmajoreres de la tercera edat.

Sant Antoni.

Entre els participants s'ha de destacar la presència del batle -Lluc Tomàs va estrenar vestit de pagès per a l'ocasió- a les regnes d'una tradicional galera. Tant la galera com els

ocupants quedaren xops perquè el pare Pep va voler deixar ben beneïda la nostra primera autoritat.

Va resultar vistosa la participació de nombrosos genets damunt elegants cavalls, mentre les carrosses, representatives dels diferents centres escolars retien homenatge a la pagesia i a la vida del camp. Molts de llucmajorers varen treure també a beneir els seus cans, moixos, canaris i totes les varietats d'animals domèstics; també ho feren alguns estrangers residents a Lluçmajor i al terme que decidiren participar a la celebració. Tota una mostra de voluntat d'integració al nostre entorn i tradicions.

La recuperació de ses beneïdes cobra una especial significació enguany ja que primer va ser la "llengua blava" el que va afectar els ramats d'ovelles i després la malaltia de "les vaques boges". Tot això fa que sigui més necessària que mai la protecció i ajuda de Sant Antoni. ♦

Totes i cada una d'elles celebraren amb la seva habitual i massiva presència d'associats la seva particular torrada. No se conformaven en només mirar i d'això en poden donar fe els doctors del centre de salut que, als dies següents registraren un bon grapat de consultes capitalitzades per pujades de sang i augment de colesterol.

Colla de dimonis, xaranga de la banda de música, carrosses, cavalls i genets integraren la comitiva que va recórrer els carrers més cèntrics de la ciutat per arribar després al Lloc Sagrat, on veneraren la imatge del Sant patró dels animals i reberen la benedicció i la tradicional estampeta de

Quatre mots

Els germans Puigserver i Miquel Barceló, coordinadors de les festes de Sant Antoni

Coloma Julià

Quina és la vostra funció a les festes de Sant Antoni?

Toni - La meua funció és la de coordinar el grup de músics de la banda i els dimonis, la de cercar les partitures, ajudar als assaigs i dir cap on han d'anar els músics.

En Tomeu i en Miquel són els dimonis. En Tomeu és el que ha estructurat la coreografia, els moviments naturals del cos; per això s'ha inspirat en els balls de Lluçmajor i en la temptativa del dimoni de voler pegar a Sant Antoni.

Tomeu i Miquel, com heu arribat a ser dimonis?

Perquè ens ho va demanar la Comissió de Sant Antoni i varen acceptar perquè teníem ganes de reviscolar aquesta festa. També hi ha un Sant Antoni, ell va damunt la someira i nosaltres el tomam, després ens mata.

D'on ve l'estil del ball dels dimonis?

Quan ens varen demanar per ser dimonis, a Lluçmajor no hi havia xeremiers, i la solució que hi verem va ser que hi anàs un grup de joves de la banda de música, com ho fan a Artà. Un home d'Artà ens havia fet les cares dels dimonis amb els mateixos motlles que havia fet les d'Artà i les de Manacor i per això teníem molt d'interès de cercar una música que no fos la d'Artà, per aquest motiu en Tòfol Barros ens va compondre la música del "Ball o dansa dels dimonis de Lluçmajor". Mestre Miquel Janer també ha compost una altra música, però no s'ha estrenada encara.

Com hem dit abans, el ball s'ha inspirat en els balls de Lluçmajor.

Què pensau del ressorgiment de les festes de Sant Antoni a Lluçmajor?

Creim que és un ressorgiment molt positiu, es tracta d'una festa que s'havia perduda i s'ha reviscolada.

Al batle li agrada molt aquest trull de recuperar tradicions, per això va veure amb bons ulls les peticions del

grup Llac i de la Comissió de Sant Antoni, organitzadors de la festa.

De totes maneres s'ha de dir que a les beneïdes hi va haver una gentada i el dissabte no tanta. És una llàstima que els foguerons no es facin tots el mateix dia, així els dimonis podrien anar a encendre'ls tots. En realitat és el poble el que dirà si vol festa o no. ♦

mes, a mes mes avantatges

**"SA
NOS
TRA"**

CAIXA DE BALEARS

GENT DE CONFIANÇA

Vaques, bruixes i altres flors del temps

Miquel Cardell Santandreu

Imaginem per un moment algú que està a punt d'entrar a un ascensor, per exemple amb un fill, i que en aquell moment un especialista en explosius de la policia l'adverteix d'un paquet que hi ha dins la cabina:

- No ho podem demostrar incontestablement, però segons els nostres coneixements i experiència, aquest paquet té tots els indicis de ser una bomba que podria explotar just al mateix moment de posar en marxa l'elevador.

Que faríeu vosaltres en aquestes circumstàncies? I que vos pareix que faria, posem per cas, un ministre o president del govern o un membre d'una alta comissió de la Unió Europea?

Idò en el cas de les vaques boges fa més d'una dècada que els especialistes adverteixen dels perills potencials de la situació. I la resposta institucional, començant per la dels Govern britànics, passant per les institucions europees i arribant al Govern espanyol ha estat essencialment la de donar el vent per escampat fins que la situació els ha esclatat a les mans, i els fantasmes i l'ensagonada tòxica ja no s'han pogut amagar més davall les estores dels despatxos.

Qualsevol que hagi llegit els diaris els darrers anys em guardarà de mentir. Però que ara es publiqui que una altíssima instància de la UE va acordar fa un grapat d'anys (i hi ha actes que ho demostren) llevar importància a la situació i (textualment) desinformar la població, posa la pell de gallina. Com posa el pèl de punta comprovar com el Govern d'Aznar ha hagut d'anar rectificat, quan la realitat li ha fotut pels morros, cada una de les seves declaracions tranquilitzadores en pla això no ens afecta, a l'Es-

panya que va bé. Només ha estat necessari posar-se a fer proves perquè començàs el rosari d'animals afectats. Abans no n'hi havia només perquè ningú no n'havia cercat.

Parlam d'una malaltia que no sabem curar, de fet en sabem ben poc encara, excepte que destrueix el cervell provocant una mort terrible. I que es pot agafar menjant una hamburguesa. O un potet de menjar infantil prefabricat.

Aquestes notícies es publiquen i no passa res. Es demostra que els governs han amagat als ciutadans informacions que poden resultar vitals, sobre perills potencials que s'han demostrat tràgicament certs. Es publica que han permès la difusió de les farines càrniques potencialment contaminades i no passa gairebé res. I que el ministre espanyol del ram va plantejar a una reunió la possibilitat d'exportar al tercer món aquestes farines potencialment portadores d'una plaga mortífera per a persones i economies i enlloc de dimitir el ministre, s'han carregat al qui va fer pública aquesta notícia que a mi em sembla importantíssima.

Aquest servidor pensa que tots aquests polítics i altíssims buròcrates haurien de comparèixer com més prest millor davant la justícia per tal de respondre dels seus fets. Que alguns dels comportaments que han envoltat aquesta qüestió, aquesta crisi de salut pública i de model alimentari que acabarà demostrant-se de proporcions planetàries, és davant els tribunals internacionals dels drets humans, que haurien d'estar, davant els mateixos que jutgen els genocides serbis.

** ** *

Quina confiança podem tenir, en tot

aquest personal? Perquè aquesta no-més és la darrera, per ara, d'una llarga llista d'informacions més que preocupants. Ja hem oblidat allò del pollastre amb dioxines cancerígenes, i com va recordar-nos que el perill passava dels filets de pitrera a farines de galleta i un laberíntic etcètera? O que quan va sorgir la SIDA (i encara no sabem d'on) les grans companyies farmacèutiques varen retardar les anàlisis al plasma sanguini que comercialitzaven per fer transfusions perquè "no hi havia res demostrat", i això va matar centenars de persones? O el tema, no menys escabrós de les armes d'urani cancerígenes, que també ha deixat el govern espanyol i l'OTAN i els USA amb el cul tràgicament a l'aire.

Si, fa por, com la més negra pel·lícula de ciència ficció. El futur ja és aquí. I ens agafa en pilotes. Replegar-se en la pròpia por, en la desconfiança passiva i escalivada no em sembla prou: són decisions i polítiques que hem de demanar. I responsabilitats. És a l'hora de votar que ho hem de plantejar i tenir en compte. Perquè parlam del model de món on vivim i morim i on volem viure.

Aquesta cosa patològica i absurda d'engreixar herbívors, que ens hem de menjar, amb carn de la seva pròpia espècie sona prou malament, però no ens hem d'aturar a la consideració elemental: és de l'afany de ganàncies a qualsevol preu, del funcionament d'això que ja anomenam economia global o planetària, dels valors que la regeixen, de les prioritats dels governs i altres institucions. És sobre això que ens convé pensar. Això que segurament bastaria anomenar capitalisme. I sobre què podem, què no tenim més remei que fer.

Només els que tenen cadàvers, de

vaca o de persona, de pollastre o de greix de pastisseria o de tetrabrik de llet, dins l'armari consideren que certes alarmes socials són negatives. Només aquells que es guanyen la vida predicant que no tenim proves que els residus miners d'Alnazcoyar haguessin intoxicat Doñana, que la malaltia de la colza vengués de l'oli, que els submarins de Gibraltar...

** ** *

Esmentava just ara els tribunals, i hi torn per constatar que no deixa de ser curiós que el govern del mateix estat que va iniciar les accions judicials contra l'assassí de masses Augusto Pinochet elevi ara als altars de la condecoració un torturador franquista com el comissari Melitón Manzano. O un jerarca de la dictadura com l'almirall Carrero Blanco (clar que el govern d'Aznar no anava gens de jutjar el generalíssim xilè). L'excusa és que són, varen ser, víctimes del terrorisme. I, certament, si estam contra la pena de mort, com és el meu cas, i crec que el de qualsevol persona civilitzada, no podem acceptar la seva mort a mans d'ETA. De la mateixa manera que hem de rebutjar i condemnar amb energia les accions violentes d'aquest i de qualsevol altre grup terrorista o armat. Especialment quan hi ha condicions democràtiques, anc que sien tan raquítiques en alguns aspectes com per aquí.

** ** *

Però els casos com la condecoració del mèrit civil!- a Manzanas demostren de quina manera la qüestió, tràgica, d'ETA és ara mateix esperó i excusa perquè el PP tregui de l'armari algunes de les seves més negres essències. Al meu veure, amb la història d'això que anomenen l'entorn de la banda, s'ha posat en marxa un procés, histèric com sempre, de cacera de bruixes. Histèric i essencialment antidemocràtic, en la mesura que l'esperit de la democràcia passa incontestablement per defensar el dret de l'altre a expressar unes idees que ens semblen rebutjables. Per exemple em sembla democràticament impresentable que un sistema legal pressumpta-

ment democràtic estableixi un delictes d'opinió com ara apologia del terrorisme. Altra cosa són les adequades proteccions legals contra amenaces reals i concretes.

Les idees dels membres de HB o Euskal Herritarrock, en la mesura que la constant màquina mediàtica de propaganda de guerra ens les pot deixar conèixer, ens semblaran ben condemnables. Però la grandesa i l'essència de la democràcia passa pel seu dret a exposar-les. Vull dir sempre idees. I darrerament, a Mallorca mateix, i a l'àmbit universitari, aquest sembla un principi en desús. Per no parlar del cas del coordinador de Ràdio Jove, que ha estat efectivament usat per in-

tentar esquitxar el govern autònom. Certament, però, en aquest cas es tractava d'un càrrec posat políticament., cosa que no li retalla cap dret, però afegeix matisos de complexitat al tema.

** ** *

Parl de llibertat d'expressió, i em sembla que les pàgines d'aquesta revista són un bon lloc per parlar-ne, ja que crec que la defensa i exerceix. Ja no ho dic en record d'alguna carta virulenta contra algun col.laborador com jo mateix: ara parl en concret de la carta signada per Gaspar Oliver que es va publicar no fa molt. Es va

*FIAT s'avança als plans
del Govern sobre les ajudes
per canviar el vehicle de
benzina o gasoil amb una
ajuda de 40.000 pta.
més les 80.000 pta.
del Govern.
L'ajuda total serà de
120.000 pta.*

SERVEI OFICIAL

FIAT

TALLERS
CAÑELLAS - ROTGER

C/. Hispanitat, 19 - Tel. 66 06 47 (Lluçmaior)

publicar. I era una carta d'algú que, quan era batle, va enviar els municipals a tancar la parada d'aquesta mateixa revista i treure'ns defora de la Mostra de les fires, tot perquè el contingut ideològic que s'hi exposava no li va agradar. Crec que la diferència queda clara. Diferència de vocació, de concepte de convivència i del que es pot fer o convé fer en democràcia.

** ** *

Parlava, però, de cacera de bruixes. Cacera de bruixes que projecta l'ombra de la natural i explicable indignació, del dolor que provoquen els crims d'ETA, i els usa i n'abusa per desacreditar a les totes qualsevol força o idea nacionalista distinta del nacionalisme espanyol que els grans partits estatals comparteixen. Sobretot el nacionalisme base, però de rebot qualsevol altre moviment de defensa nacional.

I no deixa de ser curiós, en la mesura que l'argument "pensen com ETA" oblidia que el que ETA fa malament no és apostar per la independència, que és un dret que forma part de les llibertats de pensament i expressió, indiscutible: el que és condemnable d'ETA és la violència en totes les seves expressions. No per nacionalista o independentista, ans per violenta, per contrària als drets més sagrats de les persones.

Si podem condemnar qualsevol discrepant amb el model nacional espanyolista del PP perquè "pensa com ETA", no hem de poder condemnar l'espanyolisme en la mesura que, efectivament, "pensa com Franco"?

** ** *

En escriure això record com arguments d'aquest tipus varen ser ja usats pels membres de la majoria municipal llucmajorera a aquella moció de condemna de l'OCB, el pacte de progrés i tutti quanti, que tan bona propaganda ens va fer, i va merèixer condemna fins i tot d'ajuntaments regits pel mateix PP.

Segur que hi haurà qui em retraurà aquest escrit i el manipularà per fer-me aparèixer com un amic de te-

rroristes. És, efectivament, caça de bruixes, aferrar una etiqueta qualsevol (jueu, comunista, roig, separatista, catalanista) i usar-la per deformar realitats, desqualificar (i despersonar) persones, i, sobretot, evitar l'autèntic i vital debat d'idees.

Perquè com pot voler debatre seriosament algú com Rabasco que es nega a condemnar en sessió plenària l'assalt al batle i els regidors de Son Servera, oficialment reunits, per part d'un grup d'energúmens (que eren favorables al PP, però, eh?) i en canvi no estalvia adjectius ni virulències contra els qui llençaren tres ous a la Festa de l'Estendard de Palma. És en establir relacions entre els fets, en comparar una reacció amb l'altra quan es revelen la naturalesa i els motius dels comportaments.

** ** *

En poques paraules. Tampoc no és res que ens hagi de venir massa de nou.

Hi ha qui diu que, en aquests temps post moderns, globalitzats, post polítics, ja no són les idees que mouen els ciutadans del primer món, que decideixen les seves decisions de vot: és la correcta gestió del dia a dia, el funcionament de l'administració en el sentit de resoldre els problemes diaris i quotidians. Ara que qualsevol ho diria, a la vista de certs resultats electorals i de com es despenen molts de pressuposts.

Ara em vé al cap l'Arruixada contra la política cultural del PP a Ciutat i em deman si no ens en fa falta una de bona, d'arruixada a Lluçmajor. Però no és d'això que vull parlar: és, per exemple, de l'aigua que continua perdent Sogesur, que fa de la vila, situada a un dels indrets eixuts de l'illa, un bassot d'humitat, amb rajoles que revénen i tal, o de la seva més que defectuosa atenció a les reclamacions, o del fens i aquesta rifa que segueix essent la recollida d'Emaya...

I en parl perquè m'arriben noves de la possible contitució d'una empresa de serveis a nivell municipal que es faria càrrec de tot això.

No en sé gaire més, i aquesta és una idea que dependrà molt de com

s'apliqui, però no em puc estar de passar pena, a la vista de com els nostres governants municipals han enfrontat temes tan essencials com la reforma del PGOU, o de la manera com, tradicionalment, ha fet el PP aquestes coses a Mallorca. Sobretot perquè pas pena que la cosa no acabi funcionant de manera semblant a la cosa dels 700 anys famosos, gran esglèsia i pocs perdons. Especialment si al capdavant hi posen qui es ben segur que hi posaran. Consultau els organigrames. O demanau-vos qui segueix tallant el bacallà.

No oblidem que en perdre el Consell i després el Govern, el PP té molta militància desenfeinada i lluny de la grípia. I no seria la primera vegada que el nepotisme, el clientelisme, el tuneldesollerisme i altres pràctiques sicilianes ens afecten la butxeca pública i la qualitat de vida.

** ** *

De moment, i mentre la luxosa i caríssima gespa artificial dels camps de futbol local fa que els nins no els puguin usar pels seus partits (oh, quan li posaren no es degueren aturar a pensar en les normes federatives, els nostres il·luminats governants), el tema de la Casa de Cultura avança, poc a poc, sense consultar associacions ni personalitats culturals de la vila, però avança, diuen, i el batle hi va dur de visita la vice-rectora Gambús de la universitat. Pacència, que queda molt de segle per davant.

El batle també ha demanat que l'antic far del Cap Blanc, enlloc de llogar-se per restaurant es converteixi en un centre turístic i pedagògic d'explicació de la Marina i la resta del territori llucmajorer. Una bona reivindicació, d'aquestes que obliguen a ser coherent, que estableixen un criteri que s'hauria d'aplicar a tota la política municipal. És cert que demanar costa poc, sobretot quan es demana a un govern "dels altres", però tampoc no hem de ser tan malintencionats, i en coses com aquesta convé mirar els avantatges i aplaudir, anc que només sia amb una ma.

Temps tendrem de parlar-ne. ◆

Ho diu el diari

Maties Garcias

Encara que traspassen anys, segles i milennis, de vegades fa la impressió que les coses no canvien. És com si tothom continuàs estirant el fil que té a les mans i l'allargàs un poc més. I si no, demanau-ho al batle, que de tan satisfet com està amb les celebracions dels 700 anys declara que alguns actes tendran continuïtat durant el 2001. D'entre aquestes celebracions, destaca com la més important la recuperació dels cavallets cotoners, i xifra en 70 milions el cost de les celebracions set voltes centenàries. Això no obstant, també fa propòsits de futur i anuncia que el gran projecte d'enguany és la restauració del claustre de Sant Bonaventura (UH, 20-1-2001).

També estiren i allarguen fil els rabasquistes i els antirabasquistes, i de vegades estan a punt d'estirar-se la "monya", si més no dialèctica i en forma de carta al director. Els uns hi veuen, en el personatge de llurs filles, un redemptor hominis del tot imprescindible, i els altres, en l'objecte de llurs fòbies, un dimoni no assadollat i insaciable. Poc es devien pensar els del Loby per la Independència que se'ls presentaria al sopar on el "guardonaven" amb un *barco de requilla* (simbòlic), que hi aguantàs l'eixabuc (dialèctic) i que encara els demanàs, per a l'any que ve, un portavions (figurat) per posar-hi tots els seus (metafòrics). Ho ha contat el Balears durant aquesta mesada, amb foto del lliurament de distincions inclosa.

Per sort, sempre hi ha qualcú a punt per posar una mica de seny. Ho diu Miquel Adrover en el DM (28-1-2000): "Hay que reconocer el buen talante de la portavoz del PSM de Lluçmajor, Joana Lluïsa Mascaró, en los plenos municipales. La nacionalista siempre tiene a punto la solución al consenso en beneficio del pueblo, otra cosa es que el PP acepte".

I és que al PP no sempre li bufa el vent de popa. Com és ara quan deu

Estirar el fil

veure de director de l'Escola de Vela de Calanova el llucmajorer Joan Matamalas, integrat dins l'equip de la consellera d'EU Fernanda Caro. El nou director de les instal·lacions esportives declara que vol augmentar l'oferta del centre, tant en quantitat

com en qualitat.

I com que navegant a la vela hem arribat a una notícia de fi de mes (DM, 31-1-2001), no allargarem pus el fil d'aquesta secció, tot i que de retalls de premsa no ens en falten. Però no convé embullar la troca. ♦

FABRICA DE JOIERIA GARAU

(Ca'n Caieta)

Fabricant Illes Balears 030

Només es fabrica amb or de primera llei (18 K)

14 de febrero
San Valentín

Collaret 4.990
28,88 €

Collaret Au 4.990
28,88 €

Pendents Or 6.990
41,30 €

Pendents Or 11.990
71,80 €

Collaret 28.990
173,38 €

Sortides Au 4.990
28,88 €

Pendents 9.990
59,92 €

Sortides Au 12.990
77,78 €

Pulsera 13.990
83,77 €

Pendents 8.990
53,93 €

Sortides 5.990
35,87 €

Sortides 14.990
89,76 €

Sortides 13.990
83,78 €

Sortides 15.990
95,75 €

C/. Born, 29 - Tel. 66 04 03 - LLUCMAJOR

Cartes

Senyores i senyors dels mitjans de comunicació presents avui, aquí, Dia dels Reis, gràcies avançades per la vostra assistència. Il·lustres premiats, Sr. **Joaquín Rabasco** i Sr. **Antoni Torrens**, gràcies per contribuir amb la vostra presència a la ressonància d'aquest acte.

Una vegada més, com cada any, des del 1996, el **Lobby per la Independència** procedirà al lliurament del **Premi Barco** i el **Premi Llaüt**. Com ja saben vostès, enguany hem fet un canvi. Si anys enera el dia escollit era la revetlla de Sant Joan, dia 23 de juny, en plena nit màgica, la nit bruixa del foc i de la festa amb què celebrem el solstici d'estiu; enguany hem traslladat la data al Dia dels Reis. Ens han mogut raons poderoses que tot seguit explicarem. Tal dia com avui, els romans celebraven les festes dedicades a Saturn amb un passeig que feien les dones i els nins per la ciutat amb atxes enceses cridant com animals i enmig d'una gran lulea. Com diu Joan Amades, abans dels romans, gairebé arreu d'Europa existien divinitats d'origen ancestral que regien el començament de l'any i que en aquests dies portaven llepolies als infants bons al.lots i deixaven sense premi els dolents. La data de visita oscil.lava des de la Diada de Sant Nicolau (6 de desembre) fins al Dia dels Reis. El cristianisme va transformar rituals que ja existien, i els va adaptar al seu calendari i a les seves creences. A la nit de Nadal, els foguerons de Sant Antoni, la revetlla de Sant Joan cal afegir també el Dia dels Reis.

Vivim tan immersos dins un conjunt de creences antigues que gairebé no ens adonam. Moltes d'elles perduren des d'abans del cristianisme. D'altres, en canvi, en són hereves directes. Fins i tot quan jugam a cartes jugam amb quatre reis, el de copes és el qui va portar la mirra, el d'oros el qui va donar l'or, el de bastos el qui va donar l'encens. El rei d'espases, en canvi, és Herodes, el rei que va fer degollar infants. Podríem estar parlant hores sobre tal dia com avui. Breument, afegiré que el costum de

portar regals és molt recent dins la nostra història. Abans de la Revolució Industrial, els Reis repartien dolços, confits, fruits secs, ametles, avellanes... Després van passar a portar una pilota, un flabiol, una baldufa o una nina de cartó deforme qualificada de pepa. Antigament els presents eren tres, això és, un regal per cada rei. Naturalment, a mesura que històricament ha augmentat el benestar econòmic s'han introduït canvis. Temps enera els reis portaven regals només fins als vuit o nou anys. Quan un infant trobava una cabeça d'all dins la sabata això volia dir que ja no li portarien res els anys vinents. Llavors els reis eren una mica pocavergonyes. Per exemple, eren habituals els regals d'engany: bocins de fusta, pedres... que anaven sempre ben embolicades amb papers i més papers i lligat diferents vegades, disposat de tal manera que l'infant tingués una gran feina a desfer-ho.

Bé, dit tot això a mena de preàmbul. Avui ens trobam aquí amb dues persones premiades, per complir un ritual que es remunta en la nit dels temps a les coves i als talaiots. Les dues persoens, com salta a la vista, són majors de nou anys, i cap d'elles s'ha quedat sense premi. Afortunadament, la humanitat evoluciona per bé,

i avui hi ha poques persones que no tinguin un regalet pels Reis. Com podreu veure tot seguit, els nostres regals són d'una austeritat que difícilment poden competir amb els vaixells pirata de **Playmobil**, les ambulàncies o els cotxes de bombers de **Legó**, els dinosaures, l'heroi **Batman**, els pel·lucos de **Pokemon**, **Teletubbies**, en **Pluto** de **Walt Disney**, **Furbys**, **Play Station**, **Power Rangers**, les **Tres Bessones**, el joc del **Guacamole**, el pistoler de **Toy Story** o una **Barby's** de Hollywood. Com veis no són de plàstic, ni porten piles ni cap xip ni tampoc funcionen per control remot. Són dues joguetes fetes amb un material noble com la fusta de castanyer i pi de nord vell acompanyat de fildeferro, en un dels casos. Si haguéssim d'escollir una jogueta avui de moda equivalent, potser ens quedaríem amb el patinet, amb la diferència, es clar, que la nostra flota té la mateixa utilitat que aquells vaixells de miniatura tancats dins una botella. Sabem perfectament que els nostres premiats ja han passat l'edat de jugar a barquets dins la banyera, però, més enllà, de l'escàs valor material en si, el que compta és el sentiment, el valor simbòlic, que hem posat en aquests presents.

El primer de tots, el **Premi Barco**

IL·LUSIONS
PASSEIG JAUME III, nº 2A
TEL. 648 03 18 27

EL NOSTRE HORARI
ES DE DILLUNS A
DIUMENGE
DE 17:00 A 21:00 HRS.
DIMECRES TANCAT

**LLOGUER DE PEL·LÍCULES AMB
VHS I DVD
LES 24 HORES DEL DIA**

CADA LLOGUER A PARTIR DE 250 PTS.

I ARA TAMBÉ LLOGUER DE VIDEOJOC

**A MÉS SOM DISTRIBUÏDORS DEL
PRIMER APARELL PER NAVEGAR A
INTERNET MITJANÇANT EL TELEVISOR.
VINE I PROVA'L AL NOSTRE VIDEOCLUB.**

de Rejilla, amb caldera de carbó, l'hem donat al president d'ASI i regidor de l'Ajuntament de Llucmajor, Joaquín Rabasco Ferreira, atès que ha estat notícia constant enguany en els mitjans de comunicació per la moció que va dur a l'Ajuntament de Llucmajor i que fou aprovada amb el suport del PP declarant l'Obra Cultural Balear entitat "nazi"; li hem donat per ésser el cap visible de la revista *El Forastero* i el **Decálogo contra la intransigència** que proposa, entre d'altres el boicot als comerços, als mitjans de comunicació i a les misses en català; li hem donat perquè s'ha significat reiteradament com a propagandista de la Feria de Abril, per les seves tanques publicitàries contra el català com a llengua vehicular a l'escola. En definitiva, li hem donat perquè pensam que fomenta la marginació dels forasters i les seves famílies tancant-los dins ghetsos lingüístics i culturals i no facilita la seva integració en la societat mallorquina mitjançant l'aprenentatge de la llengua pròpia de les Balears.

Nosaltres entenem que no és bo que una societat visqui escindida en blocs que es donen l'esquena. Nosal-

tres pensam que qualsevol persona que vengui a viure a Mallorca, és igual que sigui blanca o negra, vengui amb avió o amb barco, no té perquè renunciar a la seva llengua, cultura i costums però sí que cal que aprengui la llengua, cultura i costums de la terra que l'ha acollit. Que consti en acta que si a les eleccions de 2003, el nostre premiat **Joaquín** empra com a motiu electoral el barco que ara li regaliam, doncs, que consti, que no ens sabrà gens de greu i no li demanarem copyright ni drets autor. Sobra recordar que quan algú regala una cosa, la persona obsequiada pot fer-ne l'ús que millor li sembli. Nosaltres feim aquest present a **Joaquín** amb el benentès que el porti a reflexionar sobre alguns dels postulats que defensa i sobre algunes idees que té formades sobre la societat mallorquina. Aquí i a qualsevol lloc del món, el racisme és abominable. Aquí i a qualsevol lloc del món discriminar una persona per una cosa que ens ve innata de naixement, és intolerable. Quan vam néixer no ens van deixar triar ni el poble, ni la família, ni el sexe, ni el color de la pell, ni ésser alts o baixos, etc. Una llengua, però, s'aprèn, és una cosa

que s'adquireix a la família o a l'escola. Nosaltres som conscients que Joaquín quan va venir a Mallorca per qüestions històriques del moment no va trobar facilitats ni mitjans per aprendre la nostra llengua; ara, però el temps han canviat i pensam que és un error insistir en el fet que els seus fills i els fills dels seus fills es vegin privats d'integrar-se culturalment i lingüística.

D'altra banda, hem atorgat el **Premi Llaüt ormejat de vela llatina** a **Antoni Torrens**, el farmacèutic de Sa Pobra, per promoure la recuperació de la música i d'altres manifestacions de la cultura popular. Mallorca està en deute amb en Toni. Gràcies a ell el novembre passat es va celebrar a Sa Pobra la VI Trobada de Xeremiers i la I Fira de Luthiers. Ens podeu creure si us deim que fa una vintena d'anys potser quedaven a tot estirar una dotzena de xeremiers a Mallorca. Avui assistim, en canvi, a una recuperació tan espectacular que just fa dos mesos es van reunir a la plaça de sa Pobra més de cent xeremiers, joves i no tan joves, nins i vells. A hores d'ara hi ha Escoles de xeremiers a Palma i a diversos pobles com Sant Joan. Si això

C/. GRUP ESCOLAR, 68
LLUCMAJOR
TEL.: 971 12 10 81

Gimnàs a Punt

ACTIVITATS PER A TOTA LA FAMÍLIA

JAZZ	TAEKWON-DO
AERÒBIC	HAPKIDO
STEPS	MANTENIMENT
AERÒBIC INFANTIL	SAUNA
GIMNÀSTICA ARTÍSTICA	SOLÀRIUM
	MASSATGES

SALA DE MUSCULACIÓ AMB LA MÉS MODERNA MAQUINÀRIA

700 M² D'AMPLES I COMFORTABLES
INSTAL·LACIONS AL SEU SERVEI

FONTANERIA LLUCMAJOR S.L.
Instal·ladora Autoritzada núm. 375

Instal·lacions sanitàries - Calefacció
Piscines - Aire condicionat

Amb calefacció i aigua calenta sanitària

Si teniu qualque problema cridau-nos.

Estam al vostre servei

C/. Ciutat, 14 - Tels.: 66 00 53 - 659/17 05 70
Llucmajor

ha estat possible, ha estat gràcies a la perseverança de persones com en Toni que han aportat una feina anònima però molt efectiva. **Antoni Torrens** però és molt més que això. És i ha estat el promotor de la nit de foguerons a la barriada de Gràcia, que va sorgir ara fa uns anys a iniciativa d'un grupat d'estudiants mallorquins desplaçats a fer estudis universitaris a Barcelona. En Toni no només ha fomentat l'intercanvi cultural i la germanor entre els Països Catalans sinó que també va portar un any a la ciutat alemanya de Colonya la nit bruixa del foc i en l'última Trobada de sa Pobla hi van estar presents les 26 varietats de xeremies conegudes a Europa i al nord d'Àfrica. En Toni Torrens ens ha demostrat que la universalitat comença per estar molt arrelat a la terra, per ésser local, molt local, això vol dir, romandre fidel a la tribu i al terròs. Fora d'això és caure en el provincianisme. Toni Torrens, vagi per tu el nostre agraïment. Ja per acabar, en nom del **Lobby per la independència**, moltes gràcies a tots i a totes per la vostra assistència. Molts d'anys! ♦

Resposta de Darbus

Sra. Directora de Lluçmajor de Pinte en Ample:

Mitjançant aquesta carta volem agrair a la vostra revista l'oportunitat que dóna a la gent de poder expressar les seves opinions. És el nostre desig que pugueu publicar aquesta resposta a la carta enviada per la Sra. Consol Aznar.

Benvolguda Sra.:

La direcció de l'empresa Donate, Amengual, Ramis, us dóna les gràcies públicament a través d'aquesta revista per haver tengut el gest d'indicar-nos el problema que vàreu tenir amb un conductor nostre.

Com podeu entendre, és molt important per a nosaltres, que gent com vostè formi part dels usuaris del nostre servei, el qual volem cuidar tot quant es mereix i no només intentant que les freqüències siguin més i millors sinó tenint cura també de la imatge de l'empresa que teniu diàriament i que el conductor sigui algú apreciat i respectat per tots vosaltres. Això, de vegades no s'aconsegueix però us podem assegurar que és a través d'aquests comentaris que ens indiquen els nostres errors l'única manera de poder esmenar-los i que fets com el del passat 3 de novembre no tornin a passar.

Tots els usuaris també han de saber que les oficines de Darbus són obertes a totes les persones que vulguin comentar o demanar qualsevol tipus d'informació als telèfons 971 75 52 42 o 971 75 06 2, o a través del correu electrònic darbus@mx2redestb.es

Li estam ben agraïts i rebeu una cordial salutació i els nostres millors desitjos de felicitat per a tots. ♦

Funeraria
Marc de Déu de Lluç S.L.

A. SASTRE

*C/ Revolta, 11.
Tel. 62 01 46 (Santa Maria)*

Amb la finalitat de poder prestar els serveis funeraris sense necessitat que la família s'hagui de molestar per ser ben atesa, tant a Palma com a Lluçmajor, posam a la vostra disposició el telèfon de servei permanent: 971 62 01 46, i a Lluçmajor vos atindrà personalment el nostre representant, al C/. Ciutat, 127-1r, Tel.: 971 66 18 62

*C/ Ciutat, 127-1r. Tel. 66 18 62
(Lluçmajor)*

TALLERS MARINA
AGENT OFICIAL PEUGEOT

607

Un cotxe per al segle XXI

C/. MARINA, 104 - TEL. 66 05 21
EXPOSICIÓ I VENDA: C/. MARINA S/N. - LLUÇMAJOR

Xerrades de cafè

Conservació de monuments i d'edificis històrics

Un que escoltava.-

- Ara pareix que ens ha pegat la brusca dels edificis antics.

- Això no és cap brusca, sinó una necessitat urgent, perquè si ens descuidam, aviat no quedarà cap monument històric en el nostre municipi.

- Sempre ens quedarà s'Espigolera, l'estàtua del Sabater i la dels Trencadors de s'Arenal.

- Això si qualque esbart d'"animals" no les mutilen.

- Allò que em comforta és que ara tenim un batle que pareix molt entusiasmada per conservar el nostre patrimoni cultural.

- Sí, diuen que ara volen protegir les barraques de farravila, els Fars i els cascats de la costa llucmajorera.

- I també la rehabilitació del Claustre de Sant Francesc!

- Idò digues que n'hi ha de feina senyada.

- I doblers per gastar...!

- Alerta idò als deutes del nostre Ajuntament...!

- Ja hi tornam a ser! Allò que no pot fer un Ajuntament,

en el meu entendre, és liquidar un pressupost amb superàvit i tenir moltes coses necessàries per fer.

- Sí, però si té molts de deutes ha de mirar de no augmentar-los.

- Jo crec que amb aquests projectes de què parlem, no els augmentaran molt, perquè tant les barraques com els fars i els escats no costaran gaire. Només es tracta que no els espenyin.

- Bé, però rehabilitar el Claustre de Sant Francesc diuen que valdrà una milionada.

- Però no et pensis que tot ho pagui l'Ajuntament, perquè segons m'han dit, esperen rebre moltes ajudes de moltes institucions, tant del Govern Balear com del Consell i del Govern central.

- Idò aquestes dues primeres no caldran fer-se esperar gaire, per no dir gens.

- I, per què?

- Perquè tant el Govern Balear com el Consell Insular són partits que aquí estan a l'oposició i no ens donaran ni un cèntim per a això.

- Idò és ben trist...

- Però és així.

- Jo no som tan pessimista, perquè crec que la restauració d'aquest Claustre és de general acceptació, i trobaran els milions que facin falta.

- També hi ha llocs que volen restaurar els molins fariners perquè a més de conservar-los, poden servir per generar electricitat.

- Idò això és una bona idea, però a Llucmajor en tenim pocs, d'aquests molins, i l'electricitat que ens puguin subministrar no serviria més que per il·luminar-los a ells mateixos. ♦

Jaume Gost

Complements i antiguitats

C/. Aragó, 110 baixos - Palma
Telf.: 607 36 58 45

PERRUQUERIA

Fina

C/. d'Es Vall, 49 Tel. 66 11 58

Sa Llibreria

Llibres, contes,
jocs educatius,
material d'oficina

C/. Sa Font, 15 • Tel.: 66 26 66 (Llucmajor)

DOLÇ I SALAT

FRUITS SECS • CONGELATS
POLLASTRES A L'AST

Plaça d'Espanya, 8 - Tel. 66 24 06 - LLUCMAJOR

De noms i de llocs (LXXXI)

Son Munar

24

J. Clar
F. Jaume
J. Monserrat
A.M. Monserrat
F. Mut
Fotos: C. Julià

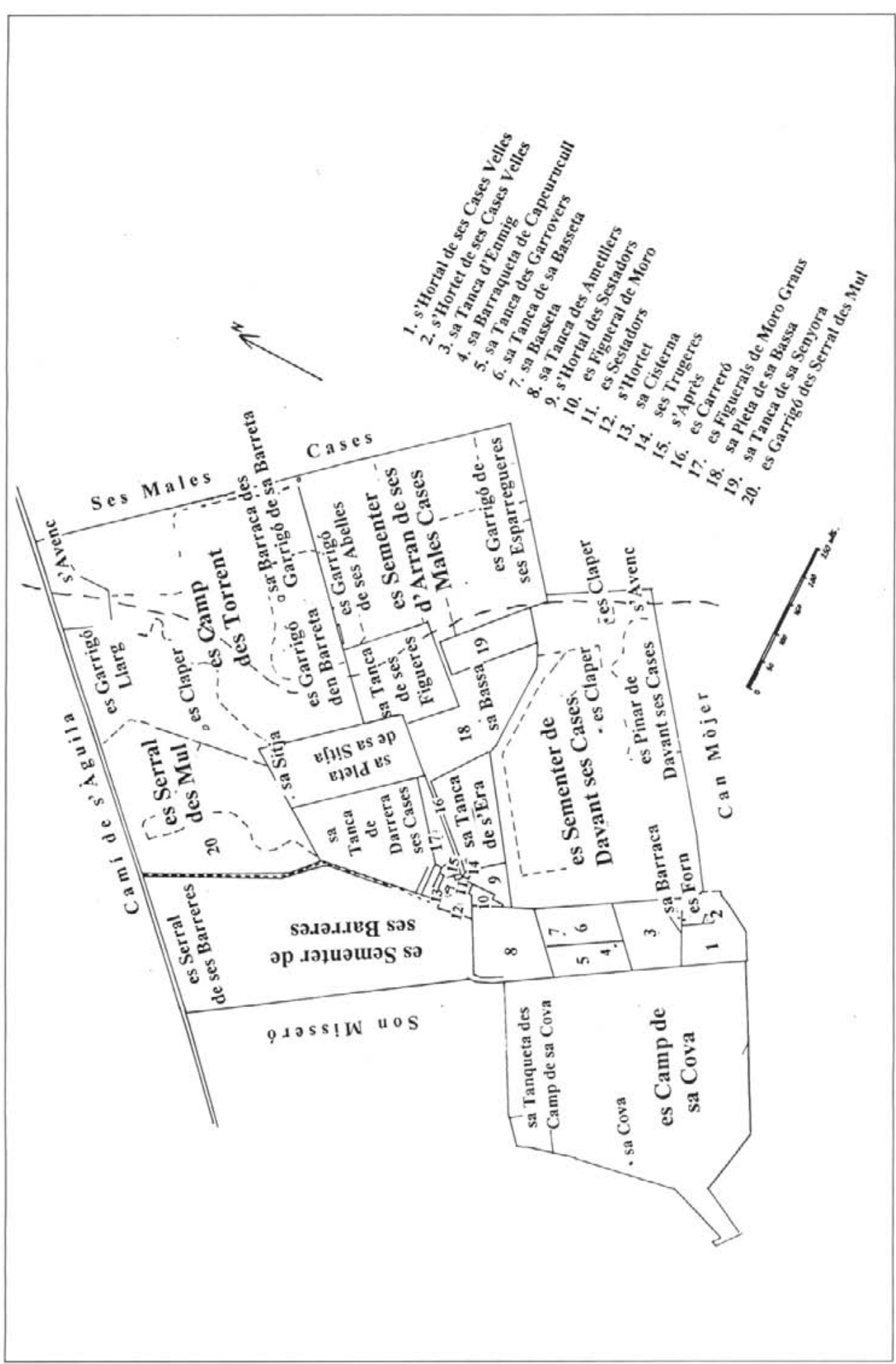
Per fer el recull de toponímia de **Son Munar** hem tengut com a informadors: el seu propietari Miquel Caldés i Mataró, i Macià Morlà i Contestí i Lluçia Moll i Vidal que va estar a la finca 50 anys i 22 dies, els primers 27 anys amb els seus pares i la resta amb el seu home Macià Morlà i Contestí.

Ens sabríeu dir quins són els topònims de Son Munar?

Son Munar té l'entrada pel *Camí de s'Àguila*. A ma esquerra del camí trobam: *Es Sementer des Serral des*

1. s'Hortal de ses Cases Velles
2. s'Hortal de ses Cases Velles
3. sa Tanca d'Enmig
4. sa Barraca de Capcurucull
5. sa Tanca des Garrovers
6. sa Tanca de sa Basseta
7. sa Basseta
8. s'Hortal des Ametllers
9. es Figuerals de Moro
10. es Sestadors
11. s'Hortal des Ametllers
12. es Figuerals de Moro
13. sa Cisterna
14. ses Trugerres
15. s'Après
16. es Carreró
17. es Figuerals de Moro Grans
18. sa Pieta de sa Bassa
19. sa Tanca de sa Senyora
20. es Garrigó des Serral des Mul

Mul amb conradís i ametlers i un garrigó anomenat *Es Garrigó des Serral des Mul*. *Es Camp des Torrent* on trobam: *Es Garrigó Llarg*. Cal assenyalar una sivina grossa que hi ha. S'estén cap a la carretera de *s'Aguila*. *Sa Tanqueta de s'Avenc*. *Es Garrigó d'en Baralleta* amb una barraca. Fora del *Camp des Torrent* trobam: *Sa Pleta de sa Sitja*, com podreu observar encara es veu el rotlle. *Sa Pleta de sa Bassa*, amb una bassa a un costat. *Sa Tanca de Darrere ses Cases*, amb figueres, ullastres i un claper. *Es Sementer d'Arran ses Males Cases*, amb garrovers, figueres i ametlers. Dins aquest sementer cal destacar-hi dos garrigonets. *El Garrigó de ses Abelles i el Garrigó de ses Esparregueres*. *Sa Tanca de ses Figueres*, actualment amb ametlers i garrovers. *Sa Tanca de sa Senyora*, tot conradís. *Es Sementer de Davant ses Cases*, on cal destacar un avenc i un pinar. Ens sorprèn la presència d'un ginebró, planta no gaire habitual de la marina llucmajorera. Aquest sementer és sembrat de conradís i d'ametlers, alguns dels quals són de la casta "bord de Son Munar". *Sa Tanca de s'Era* amb garrovers. *S'Aprés*. *Es Figueral de Moro Gran*. *Es Figueral de Moro*. *Es Sestadors*. *S'Hortal des Sestadors*. *S'Hortet*. *Ses Trugeres*. *Es Carreró*. *Sa Tanca de ses Cases Velles*. *S'Hortet de ses Cases Velles*. *S'Hortal de ses Cases Velles*. *S'Hortal*. *Sa Tanca d'Enmig*, amb figueres. *Sa Tanca des Garrovers*. *Sa Tanca de sa Basseta*. *Sa Tanca dets Ametlers*, tots són sards. *S'Escumador*, construcció que filtrava l'aigua abans d'anar a la cisterna. S'anomena d'aquesta manera per la semblança amb una escumadora. *Es Camp de sa Cova* amb pinar i conradís. *Sa Tanqueta des Camp de sa Cova*. *Ses Cases Velles*. *Es Sementer de ses Barreres* sembrat d'ametlers. Dins el sementer hi ha un pinar anomenat *Es Serral de ses Barreres* perquè fa un poc alt. Actualment s'hi fa una replantació d'ametlers.

Quines races d'ametlers podem trobar a Son Munar?

Dins Son Munar trobam ametlers de diferents races: verderetes, rogets, potetes (aquesta varietat no ens era gaire rendible ja que donava poc fruit), sards, és a dir, hi ha ametlers primerencs i ametlers tardans.

Dins *Sa tanca de sa Senyora* encara queden dos ametlers anomenats de bolic petit, diferents dels anomenats de bolic gros. Els ametlers de bo-

lic petit són millors que els de bolic gros. Fan molta rama amb molta fulla per als animals. Són de bon temps, el bessó és bo però amb molta clovella la qual cosa fa que sigui un ametler poc rendible. Ara que parlem de les diferents races d'ametlers cal dir que també es diferencienc els potetes grossos dels potetes petits.

Abans deien que un ametler ja era bo quan feia un parell de rames per a la guarda. Un ametler originari de **Son Munar** és el bord de Son Munar. Aquests ametlers fan molta ametlla.

I de figueres, quines races predominaven?

De figueres, n'hi ha de bordissot blanca, de bordissot negra, de l'Empordà, de la senyora.

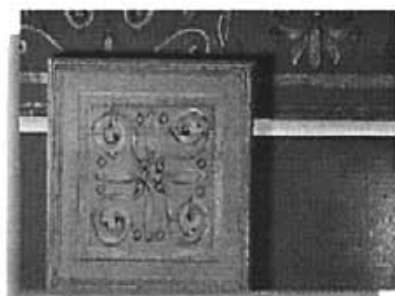
Madò Llucia, recordau algun fet atmosfèric important?

Sí, en record dos. El primer ja fa devers 30 anys, el dia de Sant Tomàs, acabàvem de comprar el cotxe nou, va pegar un llamp a la casa. El segon, el dia que jo complia 40 anys va fer una calabruixada tan grossa que ens va rompre les teules de la casa, les haguèrem de canviar totes.

Passejant per la finca hem vist molts de cards, són tots iguals?

No, no són tots iguals. Podem distingir: card trompeter, card negre, card blanc, card de cristo i cadarnines. Els cards trompeters solen fer-se devora les girgoles de camp.

El nostre agraïment a tots els informadors i a Francisca Mataró Mojer, propietària de la finca. Gràcies. ♦

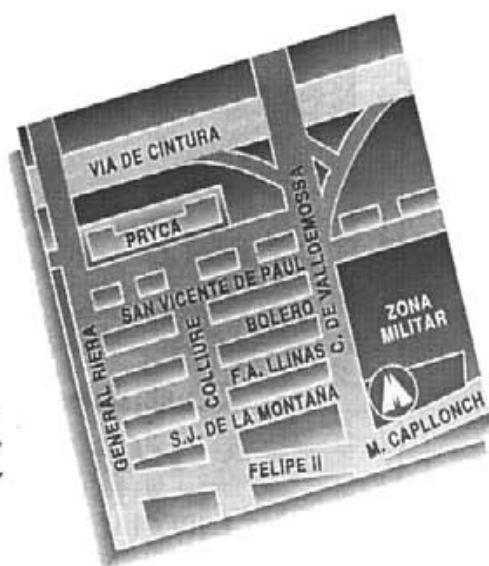
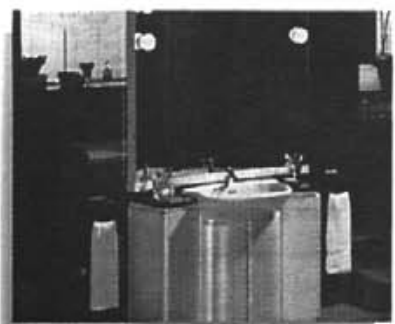
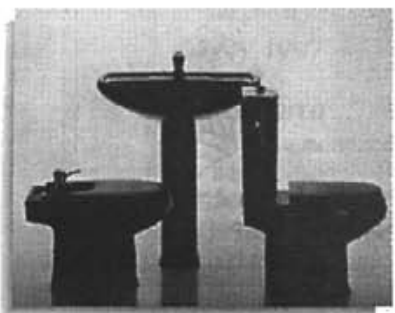

BANYS, TRESPOLS I REVESTIMENTS,
CALEFACCIÓ, AIRE CONDICIONAT...

TOT

de Massanella

Roca

MASSANELLA S.A.

Ctra. de Valldemossa, 44. - Tel 75 03 45 - Palma

Temps passat

28

CLÀSSICS • NOVETATS • IMPORTACIÓ

Teixits Llevant

Atenció Especial als Lluçmajorers

Plaça Barcelona, 2 (zona Es Fortí)
Tel.: 45 70 78 • PALMA

Ignasi Barceló
Antoni Monserrat

La foto, cedida per Jaume Serra, pertany al F.C. Lluçmajor. Per la informació que tenim creim que és de devers l'any 1930.

El futbol a Lluçmajor nasqué amb el nom de Club Deportivo lluchmayorense l'any 23, presidit per Antoni Salvà. L'any 25 neix un nou club, el S.C. Lluchmajor, i poc després els dos clubs es fusionaren formant el F.C. Lluçmajor que durà fins l'any 31 quan es va dissoldre i es va crear el C.D. Lluçmajor. Al 1939 es fusionà amb el nou C.D. España, i des de llavors, el poble de Lluçmajor és representat pels altres pobles de l'Illa amb el nom de C.D. España.

LLUCMAJOR

SERVEIS

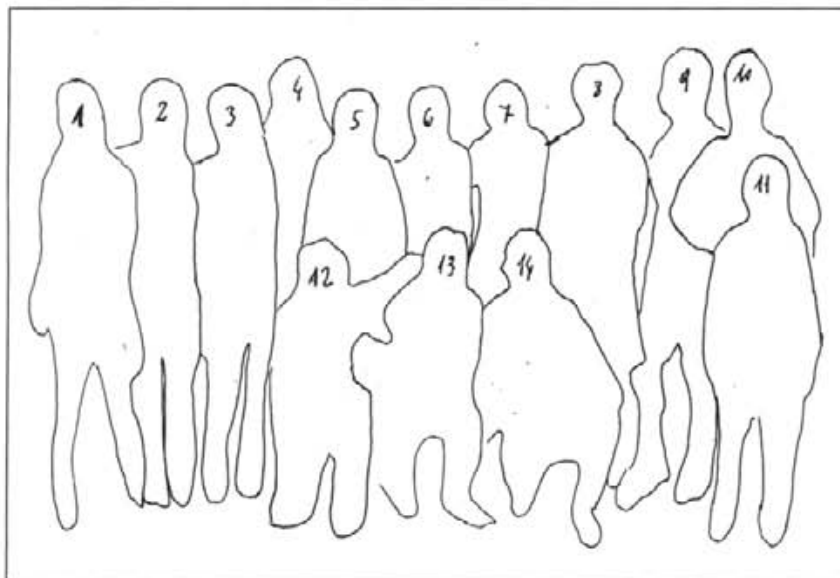
INFORMATICS S.L.

LI
S
I

C/. Major, 107 - 07620 - Lluçmajor
Tel./Fax 12.07.97 - Mòvil 909.78.42.20

PERRUQUERIA
PUIGSERVER

C/. Orient, 8 - Tels. 66 20 08 - 64 05 14 (Lluçmajor)

- 1.- Lluís Salvà (de ca na Verda).
- 2.- Joan Catany (des forn de ca'n Batle).
- 3.- Miquel Fluxà (de s'Estació). El seu pare era el cap ("jefe") d'Estació.
- 4.- Antoni Munar (a. Pola).
- 5.- Sebastià Salvà (a. Tomassetes).
- 6.- Llorenç Salvà (a. Pastoret). L'any 36 quan es sublevà el general Franco, era a l'olimpiada de Barcelo-

na, formant part de la selecció que s'hi envià per representar les Illes Balears. Al final de la guerra, després de dos anys de camp de concentració pogué tornar a Mallorca.

- 7.- Pep Villadons (a. El Gallo). Casat amb madò Barraca.
- 8.- Miquel Cañellas (a. Bracete).
- 9.- Rafel Ginard (a. Xondo). Pare de l'ex-directora de l'institut Linita Ginart.
- 10.- Guillem Taberner (a. Guie-

met).

- 11.- Rafel Vidal (a. Cavallet).
- 12.- Joan Vidal (a. Cavallet). Jugava de defensa, i més tard ho va fer amb el Mallorca.
- 13.- Diego. Porter.
- 14.- Miquel Puigserver (de sa farina).

Des de la revista volem donar les gràcies a tots aquells que ens han ajudat a cercar qui eren (desgraciadament ja no n'hi ha cap de viu) els membres de la foto, i de manera especial a Jaume Serra, Arnau Tomàs i Damià Tomàs (a. Ros Calons).

Al mateix temps vos agrairíem que si creis que hi ha qualche equivocació ens ho comunicàssiu al núm. 971 660 190.

Nota. A la foto de la revista del mes de desembre, al núm. 25, on diu Margalida Garau (a. De s'Àguila) hauria de dir Margalida Pou (a. De s'Àguila). ♦

OCASION Km. 0

ROVER

INFORMESE
ILLA MOTORS, S.L.
 Avda. Ramon de Sant Martí. 2 - 4
 LLUCMAJOR
 Tel.: 971 66 01 46

Entrevista

Barraques i casetes de Lluçmajor, per Miquela Sacarès

Antònia Font

El passat dissabte dia 27 de gener, vam poder assistir a la presentació d'un nou llibre dedicat al patrimoni històric de Lluçmajor. En aquest cas, es tracta de l'estudi titulat Recull de barraques i casetes de Lluçmajor, realitzat per Miquela Sacarès i que ha estat editat per l'Ajuntament de Lluçmajor. Pocs dies després de l'acte ens reunírem amb l'autora per tal que ens explicàs amb més detenció el contingut i el procés d'elaboració de la seva obra més recent. Ben segur que el resultat d'aquesta conversa interessarà a més d'un lector de la nostra revista, ja sia pel tema en si o bé perquè en el llibre de què parlarem hom hi pot trobar descrita i fotografiada una part ben concreta del seu patrimoni familiar.

Explica'ns un poc com comences a interessar-te per aquest tema i com arribes a escriure'n un llibre.

Durant l'estiu de l'any 1995, passejant per la Marina de Lluçmajor, vaig començar a fer un seguit de fotografies d'algunes barraques de la zona que em cridaren especial atenció per l'arquitectura, per la construcció, o simplement per la rústica bellesa que

presenten. A partir d'aquestes fotografies, el meu interès anà creixent i durant aquest primer any ja vaig re-

litzar un primer estudi. Després, la gran riquesa i varietat d'aquestes construccions, que no només trobam a la Marina sinó a tot el terme de Lluçmajor, el ràpid deteriorament a què es veuen sotmeses i la seva posterior degradació m'impulsaren i em conduïren a prosseguir l'estudi.

Durant aquest cinc anys que han passat d'aleshores ençà, d'una manera no continuada he treballat en el tema i a partir de tot això i del fet de conèixer un grup de gent que s'hi interessà i que aportàs, des de qualque vessant, el seu coneixement, ha estat possible arribar al projecte del llibre i, ara, a la seva publicació.

Com podem diferenciar una barraca d'una caseta?

Els límits entre barraca i caseta no són fàcils d'establir però podríem dir que, bàsicament, les diferències vendrien determinades a partir de dos elements. En primer lloc, l'arribada de nous materials i tècniques constructives com el paredat en verd i el marès, el qual, per exemple, és un material que no es troba en el lloc mateix de la construcció (s'han hagut de traslladar les peces de marès des d'una pedrera situada en una altra zona) i que és típic de les barraques, enfront dels materials més moderns que s'usen en les casetes. En segon lloc podem parlar de la substitució del mestre paredador o barraquer (que era qui feia les barraques) per la figura del mestre picapedrer, que seria el constructor habitual de les casetes.

Dins quin període històric podem ubicar la construcció d'aquestes casetes?

La primera barraca documentada a la Història de Lluçmajor de Bartomeu Font i Obrador, data de l'any 1338. No obstant això, ja als llibres sagrats i a les fonts clàssiques es mencionen aquestes construccions. Quant a les barraques existents a Lluçmajor, la gran majoria són del segle XIX i del XX; d'algunes d'elles se sap la cronologia exacta gràcies a les ins-

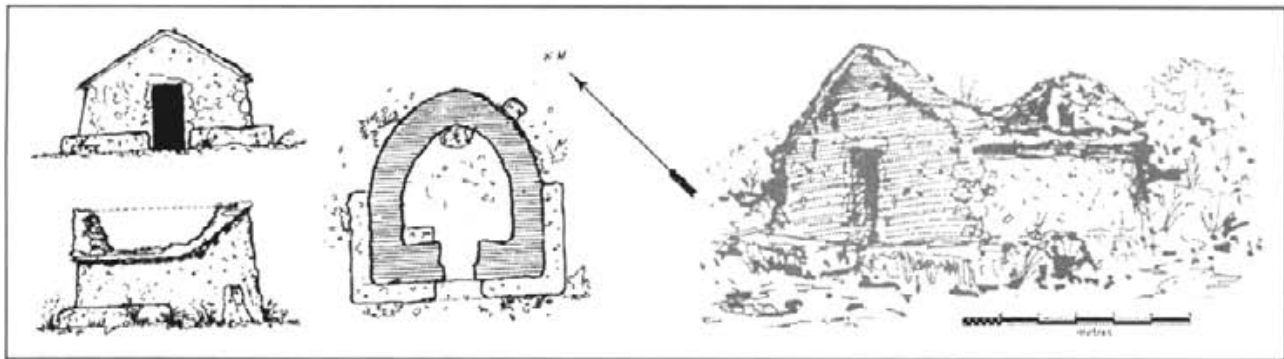
EURO - IDIOMAS

Lluçmajor

*Aprenen idiomes amb grups molt
petits amb professors amb experiència
nadius i llicenciats*

Acadèmia d'Idiomes
Carrer Rei Jaume II, 48 • Lluçmajor • Tel. 66 11 33

cripcions de les dates de construcció realitzades sobre la pedra, generalment a la llinda.

Un altre aspecte a tenir present és el tema de la localització, que moltes vegades pot servir com a indicador cronològic. La localització de les barraques està molt vinculada a la subdivisió del sòl rural que s'ha fet al llarg de la història. Per exemple, les barraques d'establidor, emplaçades generalment a terrenys rectangulars d'una quarterada i a prop del poble, solen ser de principis de segle que és quan s'establiren moltes de les finques del terme.

Quins usos solien tenir les barraques?

Les funcions o usos d'aquestes construccions venen definits pels diferents oficis que hi havia a la societat mallorquina pre-turística i que eren els que practicaven les persones que empraven o vivien en aquestes barraques. La majoria d'aquests oficis es basaven en activitats relacionades amb el món rural, amb l'agricultura, amb els boscos o amb la ramaderia; d'aquesta manera podem diferenciar entre les barraques que s'usaven sim-

plement per aixoplugar-se, les que servien de refugi per a bestiar (porquí, oví, etc.) o les que eren emprades per persones amb oficis diferents com els roters, els pescadors, els llenyaters, els alguers, els carboners...

Quin tipus de barraques i casetes es poden diferenciar a partir de

les diferents particularitats arquitectòniques?

Generalment, els tipus constructius s'organitzen a partir dels diferents tipus de coberta que es poden observar, i les edificacions solen ordenar-se segons la major o menor simplicitat o complexitat. A partir d'aquests paràmetres, s'han determinat vuit grups o tipus que són els següents:

- els abrics, que són construccions que aprofiten enforinayis o petites coves a la roca de tal manera que s'hagi de construir el menor nombre de parets possible,
- les barraques de planta circular o quadrada amb falsa cúpula, la qual popularment s'anomena curucull,
- les barraques de planta rectangular i sostre de doble vessant,
- les barraques i casetes de planta rectangular amb coberta de volta de canó,
- les casetes de planta rectangular i coberta d'una sola vessant,
- les casetes de planta rectangular i coberta plana,
- les barraques compostes, que serien les formades per diferents mòduls o estàncies,

Levi's

DIESEL

Avirex

Lee

MANS

L'Almoina, 30 · Tlf. 971 16 84 56
Porreres

AVIA

CAT

ART

adidas

32

- i els poblats de barraques.

Al principi de l'entrevista has comentat el ràpid procés de deteriorament que sofreixen aquestes construccions, probablement per la falta d'ús i d'atenció; creus que es podrien rehabilitar d'alguna manera?

Des que es va començar l'estudi fins ara, moltes de les barraques ja han desaparegut i de les que queden, moltes presenten debilitats estructurals; l'estat de conservació, de gairebé totes, és dolent i, sí, la causa principal d'aquest fet ha estat la pèrdua de la seva funcionalitat. La reconversió de l'ús és, tal vegada, les maneres més idònies de recuperar-les sigui com a caseta d'eines; sigui seguint l'exemple de les barraques de pescadors de S'Estalella, avui dia transformades en habitatges d'estiu; o bé, senzillament, conservant-les com a anties vestigis de temps passat representatius de la història del nostre poble i amb un valor patrimonial indubtable.

En el llibre s'hi poden apreciar fotografies i informacions diverses de gran interès, amb quines col·laboracions has comptat?

El llibre és fruit de la col·labora-

ció d'un grup de persones que amb el seu entusiasme i la seva ajuda han fet possible que la publicació es dugués a terme. Entre altres, cal destacar i agrair la tasca de persones com Antoni Montserrat, per totes les seves magnífiques fotografies que il·lustren

el llibre; Bartomeu Font Tous, per les planimetries, els mapes i els plànols que apareixen; Rafel Riera, per totes les excursions i treball de camp que es va realitzar i també els mestres paredadors Toni "Pança" i Felip "Cu-llera". ♦

Il·luminació
 Energia Solar
 Porters automàtics
 Megafonia
 Telefonia
 Línies B T
 Manteniment
 Reformes

- 3 años de garantía
- Mínimo nivel de ruido
- Alta eficiencia energética

- Estética vanguardista
- Óptima relación precio/calidad

Preparau-vos per enfrontar l'hivern amb bomba de calor HAIER

FRANCO MOJER INSTAL·LACIONS ELÈCTRIQUES

Instal·lacions i reparacions elèctriques. Instal·lador autoritzat per la D.G.I

C/. Ramon Llull, 33 - 07620 LLUCMAJOR - Telèfon 971 66 09 18
 Fax 971 66 02 81 - Telèfon Mòbil 629 27 03 07
 URGÈNCIES ATESES EN 24 HORES

Servei de begudes
 i menjars de qualitat
 a bon preu

Avda. Carles V
 Tel. 66 11 17

Forn de Pa. - Pastisseria

C/. Major, 79
 Tel. 971 66 09 45
 (Llucmajor)

*Li oferim el
 nou servei de
 buffets a domicili
 (freds i calents)*

CARNISSERIA □ XARCUTERIA

ZANOQUERA
GARCÍAS

Plaça Espanya, 62 - Tel. 66 13 02 • LLUCMAJOR (Mallorca)

OFICINA PETER SANER • LLUCMAJOR
 C/. CARDENAL ROSSELL 48
 TEL 971 120624 FAX 971 121247
 e-mail: p.saner@telefon.es

ABIERTO DE LUNES-VIERNES 0900-1300

PARA SUS ANUNCIOS EN

hablamos
 ESPAÑOL

**Ultima
 Hora** **Mallorca**
 Magazin

wir sprechen
 DEUTSCH

on parle
 FRANÇAIS

IBalears **Daily
 Bulletin**

we speak
 ENGLISH

Un Casal dels joves és possible!!

Redacció

Seguint la línia que des de fa uns mesos duim a la revista i amb l'ànim de cercar possibles solucions a la manca d'un local adequat on es puguin reunir els joves de Lluçmajor per parlar de les seves coses i divertir-se amb jocs adequats a la seva edat, escoltar música, etc, aquest mes hem visitat el Casal dels joves de Ciutat per veure com era i com funcionava.

Ens va rebre en Marc Comes un jove de vint-i-dos anys que juntament amb na Joana es turnen amb les tasques de gestió del Casal.

- Marc, com va esser que entres a fer aquesta feina?

- Des de fa bastants d'anys he treballat amb grups d'esplai, primer amb adults i després 2 anys amb joves. També formava part de l'esplai amb el voluntariat (cosa que encara segueix fent apart del que faig aquí).

- Per a realitzar aquesta feina hi ha qualque títol que acredita la capacitat del sol·licitant?

Viatjoteca del local

34

Casal de Joves a Ciutat, al C. Pere d'Alcàntara Penya, 10

Marc Comes, un encarregat de gestionar el Casal de Joves

- Sí, tenc el títol de monitor i el de director de temps lliure.

- **Ens podries mostrar les instal·lacions i com funciona el Casal?**

- A l'entrada hi ha el servei de primera rebuda dels joves, quan arriben s'interessen per les coses que podem oferir o si seria possible crear allò que a ells els interessa. En aquesta mateixa sala de recepció hi tenim una petita biblioteca de llibres per a joves de 14 a 30 anys, una viatjoteca referent a totes les comunitats autònomes per a poder programar viatges. També hi ha un tauler amb la informació del que es fa cada setmana. També hi ha diaris i música per ambientar el local.

Després d'haver-nos mostrat les instal·lacions de la planta baixa, en Marc ens convida a pujar al primer pis. S'hi puja per una escala on hi ha acoplat un mecanisme que permet que hi pugin minusvàlids. Una vegada a dalt, ens mostra el local i ens diu perquè es utilitza.

- Aquí hi ha dues sales, una petita per a reunions de grup, i una de més gran, on hi ha el servei del casal d'Entitats, en el qual es permet que associacions petites es puguin reunir a unes determinades hores de la setmana. Tenen casillers on hi poden guardar les coses del seu grup, això els estalvia haver de pagar un local, cosa que per altra banda els seria impossible. També tenen disponibilitat per realitzar les seves coses aquí.

- **Hi ha altres Casals a Ciutat?**

- No, però n'hi ha en projecte dos més. Cada mes es fa un tríptic amb el que es fa aquí, per informar els socis.

- **Teniu molts d'associats?**

- Hi ha associacions petites de cinc o sis persones, i associacions com les d'excursionisme, que ara són les que tenen major estirada que sumen quaranta o cinquanta joves. Les que tenen projectes més concrets, tenen menys socis.

- **Quan començà a funcionar aquest local?**

- Que som aquí fa uns tres anys, abans estàvem a l'Escorxador, però ens haguérem de traslladar perquè aquell local ens va tornar petit.

- **Teniu qualche estatut referent**

a aquesta fundació?

- No, quan es vol fer una cosa com aquesta, qui la vol dur a terme hi posa la infraestructura i el local, en el nostre cas fou l'Ajuntament, després surt a concurs el projecte exposat el que es pretén aconseguir amb el Casal de Joves, què es vol crear, segons les necessitats que té la joventut d'un lloc determinat. S'hi presenten diferents empreses i associacions amb el seu projecte i el que guanya el concurs s'encarrega de gestionar-lo. Nosaltres no som contractats directament per l'Ajuntament, si no a través d'una empresa, en el nostre cas treballam pel GEDEM (Grup d'escoltes de Mallorca). ♦

La festa de Sant Antoni Abat a l'antigor

Baltasar Noguera

Una de les estampes llucmajorenes, i de molts pobles de Mallorca, és la diada en honor a Sant Antoni Abat, o de Viana. Ja comença a la vigília acaramullant gran quantitat de llenya al carrer on grups de veïns o associacions es reuneixen a l'entrada de fosca i hi calen foc. Fan el Fogueró, i aprofitant les brases, hi torren un tall de ventresca i un botifarró. Reunió i bauxa per a joves i vells que entre olors de fum i de torrades mengen, beuen i passen l'estona, i a alguns llocs s'acaba en cants o balls.

Antigament, dies abans de Sant Antoni es feia la capta per a les despeses de la confraria del sant. S'organitzaven uns quants carretons amb glosadors, que es repartien per tots els carrers de la vila i s'aturaven davant les posades de les possessions i de les cases que tenien bestiar i glosaven si hi havia una voluntat d'almoïna, que quasi tothom donava. Les cases que es desprenien de més d'un duro (en aquell temps era molt) tenien dret al dinar de germanor que es feia acabat l'Ofici a l'entrada de la Rectoria.

A la Parròquia aquell dia hi havia "altar fumant i missa de tres" -que deien a les misses solemnes- i l'església tota il·luminada amb el llentier central de davant la trona tot encès. La diada ho requeria. La capta a dins l'església es feia amb una bacina que tenia un Sant Antoniet amb un gaiato i una campaneta que sonava un ding, ding a mida que el captador caminava. Als infants els feia molta gràcia.

Com que encara no s'havia transformat la població d'agrícola en turística eren molts els pagesos que hi participaven amb devoció. Acabat el Sant Ofici es feia la beneïda al Lloc Sagrat (encara es fa).

Els animals guarnits amb el corretjam ben embatumat i les fronteres de les cabeçades adornades amb detalls molt vistosos, i com més millor. De molt antic hi havia alguna possessió que enviava els parellers amb el parell de muls més vistós, que era el prestigi de la casa, ben lluents, junyits amb els coixins i jou. Els pagesos més modestos que no tenien parell hi anaven amb el seu carro i també hi havia someretes algerines amb els carretons carregats i plens d'al·lotets que presumien i disfrutaven.

La beneïda es feia davant el portal segon de la Parròquia, on s'havia posat el rector, els directius de la Confraria i uns glosadors que a mesura que passaven per a la benedicció, amb unes gloses a cadascun, cantaven les excel·lències dels animals i la cura de sos amos. Donaven una almoïna pel Sant i l'escolà els entregava una estampa amb la TAU o creu de Sant Antoni, que era costum aferrar a la porta de l'estable perquè guardés de tot mal el bestiar tot l'any.

Avui dia també es fa la beneïda, però no hi ha tants d'animals d'ungla

com abans perquè el camp s'ha mecanitzat i no hi ha bestiar de labor. Per sort no hi falten uns genets d'estil andalús i gràcies a ells i als canets i animalets de companyia fan la festa bastant llúida, però s'enyora el costum de l'antigor.

Acabada la cerimònia, i de vegades a la nit, es feia l'àpat de germanor que consistia en arròs sec amb pollastre i esclatasangs, escaldums, llet formatjada, fruita i mel i brossat. S'acabava la festa amb gloses i alegria. I fins l'any que ve, si Déu ho vol. ♦

36

EL GALLINER

café - teatre

TEATRE RECREATIVU-LLUCMAJOR

Rosita*
*Forsale

Presenta:

Las canciones
de
mi Vida

divendres 9
dissabte 10

febrer
de 2001

a les 22h

venda anticipada:
Sa Llibreria, C/ font, 15

reserves:
teatre Recreatiu
tel. 971 120 984
recreatiu@mallorcaweb.net

Els jurats compren 3000 quarteres de grans per a sembrar (1724)

Sebastià Cardell i Tomàs
Bartomeu Font i Obrador

Gràcies a la gentilesa del nostre comú amic, el geòleg llucmajorer Josep Sacares i Mulet, tenim ocasió de donar a conèixer un instrument notarial del mes de juny de l'any 1725, text que figura a un pergami ben conservat que va adquirir en bona hora i que en féu obsequi a l'Ajuntament de Lluçmajor, quedant incorporat al fons històric del nostre Arxiu Municipal. Es tracta d'un trasllat, com solen ésser aquests tipus de pergamins, de l'original del protocol del notari Miquel Llabrés i Seguí de 1724-1725, obrant a l'Arxiu del Regne de Mallorca i que hem procurat compulsar-lo degudament als folis 180 g-182 g del volum LL 407.

Entre les 33 viles existents en el primer quart de segle XVIII figura Lluçmajor que, segons el doctor Miquel Malonda "Es una villa grande y rica abundantíssima de todo género de granos y ganados y de mediana cosecha de vinos, será población de 700 vecinos".

La problemàtica dels anys 1722 a 26 és diversa, des de la formulació de rogatives per a necessitat de pluja, amb collida escassíssima, ja que faltaren 80.000 quarteres necessàries per al poble fins l'abundantíssima d'aquell darrer any esmentat, en què el blat va baixar al 18 sous la quartera i es va permetre que s'exportàs de l'illa.

El volum LL 407 que inclou el document objecte de transcripció, presenta diferents transaccions de blat a les Corporacions municipals i entre elles la del mes d'abril de 1725 per la qual els Jurats d'Algaida compraren 95 quarteres i dues barcelles pel preu de 300 lliures i 6 sous per vendre i distribuir entre els distints propietaris de la contrada veïna.

El document dels Jurats de Lluçmajor és un del més interessants i el negociant Onofre Aguiló ven 812 quarteres i una barcella d'ordi i 266 quarteres de blat ajustat al preu de 10 lliures la barcella. Comprènia una operació d'unes 3000 quarteres de tot gènere de grans per a sembrar.

El poble vivia en permanent temença per la inseguretat del temps, sempre tan avar de pluges, i immers en una circumstància social i política ben difícil.

Die xviii Mensis Junij anno a Nativitate Dñi. MDCCXXV

En nom de Nre. Señor etc. Sia a tots cosa manifesta com Nosaltres Enthelm Salva y Climent Clar, altres dels Regidors de la Vila de Llummayor trobats personalment en la prt. Ciutat; Sabent i atenenent q. en atencio dels pochis medis y falte de grans en que se trobaven los Moradors de dita Vila para la sembradura de lo any passat, segons Resolucio del Consell y Ajuntament q. es celebrá en dita Vila als 8 Octubre del any passat de 1724 se resolgué que se buscassen grans per lo effecte refferit del modo se trobarien; cuya determinacio fonch corroborada ab Decret de la Real Audiencia dels 23 Novembre dit any amb q. se doná facultat y permis de prendre fins a quantitat de 3000 qras. de tot genero de grans per effecte de repartir a los Moradors de dita Vila per sembrar, pagador son valor ab plaso, y a interes segons se encontraria, donant facultat y poder a mi dit Salva tant per si sol com iunt ab los dames Regidors de firmar los actes, y obligacions necessarias, com mes llargament es de veure en dit Decret y Determinacio del Consell; atenenent axi mateix q. en seguida de dita facultat, y permis se buscaren diferents partidas de grans

per lo effecte referit de diferents personas, y en esta consecuencia se prengue de V. Me. Señor. Onofre Aguiló Negociant Fill de Pere Joan ya pel mes de Noembre. de dit any 1724 de una part 812 qras. 1 barcella ordi, q. se ajusta el preu a de 1 lliure 14 sous la qra. y de altre part 266 qras. blat ajustat lo preu de 10 lliures la barcella q. se ajustá pagar el valor de dits grans q. a dits preus importen 2178 ll. 13 s. 8 per el pimer dia del mes de Febrer proppassat ab pacte q. no essent puntual en pagar la dita partida per el valor de dits grans per dit die, degues correr interes dit die en avant a rauho de 5% fins el die de la paga y solucio de esta partida, y en atencio de q. solament se haze pagat a V. Me. dit Señor. Aguiló a compte de dita partida 130 ll. ab dos partidas esto es als 12 Dezembre de 1724 80 ll., y als 21 de dit mes 50 ll. de que tenim recibos lo un volant y lo altre en Llibre, es veu encara quedarse devent a V. Me. per compte de dits grans en la quantitat de 2048 ll. 13 s. 8, y no podent de prompte satisfacer a V. Me. la dita partida es a lloch a regonexer bona fe de la veritat del fet: Per ço usant del poder a nosaltres atribuit en dit Decret, de grat etc. Ab lo present Acte etc. Y del millor modo etc. en nom de dita vila y particular de ella in solidum obligats confessam y en veritat regonexem deure a V.Me. y dit Señor Onofre Aguiló Negociant assi present y als seus etc. dos mil coranta y vuit lliuras tretze sous y vuit diners q. son per resta y cumpliment del valor de las ditas 812 qras. 1 barcella ordi y de las 266 qras. blat q. nos vené y entregá ya per lo mes de Octubre passat de 1724 de lo q. havem ajustat lo compte segons las bolletas del repartiment q. se feren, y despacharen a los visins y Moradors de la matexa Vila en temps de sembrar per haver servit los dits grans per sembrar; cuyas bolletas nos ha entregat; y de la bondat de dits grans se han contentat los matexos Moradors qui prengueren los dits grans; q. si be importa el integro valor de ells segons los refferits preus 2178 ll. 13 s. 8 pero per haver rebut las ditas 130 ll. quedan a pagar las referidas 2048 ll. 13 s. 8 q. ja vingueran pagadoras segon el conveni y ajuste per dit dia primer del mes de Febrer passat a que no se ha pogut correspondre, per cuyo motiu, y causa prometem y nos obligam en nom de dita Vila y particulars de ella satisfacer, y pagar a V. Me. y a los seus las ditas 2048 ll. 13 s. 8 moneda de Mallorca en diners contants a totes ses voluntats corresponsentli ab lo Interes a rauho de 5% desde dit dia primer de Febrer passat en avant y fins el dia de la Reial Solucio y efectiva paga de dita quantitat, tota dilacio cessant y sens ninguna repugnancia: De hont a cautela renunciem la excepcio de ditas partidas de grans no hagut ni rebut etc. y a tot dol y engañy etc. Per tot lo qual axi adimplir y observar obligam los bens de dita Vila y particulars de ella in solidum obligats etc. Renunciem el benefici de noves constitucions etc. y a la lley y franqueza de Mallorca y a la Epistola del Emperador Adriano etc. y finalment a la oblacio de llibel etc. y al propi for y ferias etc. sommetentnos etc. y per quant en dita Vila es troban donas y menors de 25 anys cerciorats per ço per el Notari infrascrit del dret de les donas, renunciem el benefici de vellea y al dret de las hipotecas, y a la authentica etc. y per los menors jura. etc. Actum in civitate Majoricarum etc.

Testes etc. Son Juan Mesquida natural de S. Maria habitador en Palma y Matheu Muntaner natural de Deia trobat a Ciutat.

ARM, LL 407, 180v-182v ◆

Cuina Tradicional

Els darrers dies

Antònia M. Bonet

L'espectacle és deliciós; tots els infantons de la vila passen amunt i avall guarnits de disfresses que van de les més clàssiques fins a les més innovadores. La imaginació de mares, padrines i tietes es fa patent.

Quina preciositat! Plaça, plena de petits disfressats; els brots verds, les fulles més tendres de l'arbre genealògic llucmajorer.

En tornar de plaça, aquest capvespre de "Sa Rueta", de fred intens, de trui i de paperins, grans i petits es poden reconfortar amb una tassa de xocolata calenta acompanyada de pastes adients a la celebració.

Ma mare em conta que, setanta o vuitanta anys enrera, es menjava "coca des Darrers Dies". Aquesta es feia així:

Per a tres persones:

Per a la pasta es necessita:

- 1 dl. d'oli d'oliva.
- el volum d'una ametla de llevadura premsada, dissolta dins 1 dl. d'aigua.
- aproximadament 200 grams de farina.
- 100 grams de saïm.

Es mesclen tots els ingredients; la pasta ha de resultar suau i maleable. S'estira amb l'aprimador fins que es converteix en una làmina ben prima; aquesta s'unta de saïm i es plega en tres. Es repeteix dues vegades la mateixa operació i finalment es col·loca damunt una llauna i es deixa tovar. Acte seguit, s'ensucra abundantment i es disposen rodanxes de botifarró i de llangonissa, també llom i ventresca, tallats a llenques fines. Es torna ensucrar i es cou al forn durant uns 25 minuts.

Pastís de xocolata

- 150 grams de xocolata de cobertura.
- 150 grams de sucre.
- 150 grams de mantega.
- 150 grams d'ametles torrades i mòltes.
- 4 ous.

Es fon la xocolata amb la mantega. Dins un ribellet es mesclen el sucre, l'ametla, els vermells dels quatre ous i la xocolata fosa, tenint cura que aquesta sigui tèbia. Llavors s'hi afegeixen els blancs d'ou muntats a "punt de neu" i tot el compost s'aboca dins un motlle untat amb abundant mantega. Es cou a forn fort (200°) devers 25 minuts. ♦

Com anam de cultura llucmajorera

Questionari 10

1.- On va néixer el cèlebre Jaume Oliver Maura, àlies Pelín?

- a) A s'Arenal.
- b) A Lluçmajor.
- c) A Palma.
- d) A l'Argentina.

2.- Què trobam dalt del puig de les Tres Fites?

- a) Una creu.
- b) Una alzina centenària.
- c) El punt de contacte d'Algaida, Montuiri i Lluçmajor.
- d) El punt de contacte de Campos, Algaida i Lluçmajor.

jor.

3.- On és la posada de Son Frígola?

- a) Al carrer de Campos.
- b) Al carrer del Convent.
- c) Al carrer de Ciutat.
- d) Al Born.

4.- On és el caló de Sant Vicenç?

- a) A la costa de Vallgornera.
- b) A les penyes de Lluçamet.
- c) Entre cala Pi i el cap Blanc.
- d) A la costa de Son Verí.

5.- Quin llibre ha publicat el professor de Filosofia Bartomeu Prohens?

- a) La mort d'en Berga. Mallorca, 1619.
- b) Cultura oral a Lluçmajor.
- c) El cànon occidental.
- d) Dios, entre otros inconvenientes. ♦

Restaurant

Gran Via

Noces - Banquets - Comunions
i Bateigs

Informació: Tel. 66 03 17- LLUCMAJOR

Sa penya d'es falcó

Les beneïdes de Sant Antoni que es feren el dia de Sant Hilari cada any van a més. Enguany desfilaren una gran quantitat d'animals de companyonia, tant de pèl com de ploma. També hi va haver cavalls amb el seu corresponent "cavaller". Però els animals de les possessions que fa 60 anys eren el motiu de la festa del bestiar han desaparegut, substituïts per la maquinària. Però és bo fer el possible perquè no es perdin les nostres tradicions.

Com l'any passat, hi assistiren certes autoritats: el batle i la primera dama, que duïen un elegant vestit de senyor/a a l'antiga usança. El regidor de Serveis, Agricultura i Medi ambient també hi assistí cavalcant damunt un tractor. El vestit d'amo de possessió que duïa li queia millor que el de l'any passat. O s'ha aprimat o es posà una camisa més ampla.

A més de beneïdes, també hi va haver corregudes, estirades, empentes i un bon ensurt que sofriren uns quants llucmajorers. La cosa va anar així:

Devers les 9'30 h. una dona va veure una furgoneta que baixava des del carrer de Ciutat cap el carrer Pere Antoni Mataró pel carrer Grup Escolar. Ningú no la manava. El ensurt fou gros, i veient el perill que representava si creuava el carrer Pere Antoni Mataró, que és el qual té preferència de pas, es posà a cridar i a fer espants demanant ajuda. Gràcies a la gent que s'aturà a veure el que passava varen poder aturar el vehicle.

Pareix ésser que el que va passar és que la furgoneta allà on era feia nosa, i la grua municipal la canvià de lloc deixant-la al carrer Grup Escolar. El que no sabien els guers era que el vehicle no duïa els frens posats ni cap marxa clavada. Una vegada deixat al nou lloc d'aparcament, un carrer amb cert pendent i després d'haver-se'n anat, la furgoneta va començar a desplaçar-se.

***

Pareix ésser que la celebració dels 700 aniversari tindrà vuitena. S'han destinat a la contractació del Sr. Eduardo Vellibre Roca, (recordau el "cas Calvià"?), 1.900.000 pta.

perquè fagi un ESTUDI DE VIABILITAT DEL CLAUSTRE DEL CONVENT.

S'han donat 1.950.000 pta. a Emilio Alonso Sarmiento (destacat dirigent socialista) per un estudi de viabilitat del "centre Son Noguera".

O és que GESTUR només ven solars?

No hem de desanimar. A Llucmajor tot va bé i a alguns llucmajorers millor que als altres.

Ànim llucmajorers, que enguany celebrarem el 701 de la nova era llucmajorera;

Nota: Volem fer notar als lectors que si les quantitats donades pels estudis corresponents no arriben als 2.000.000 de pta. és perquè a partir d'aquesta quantitat no es poden donar a dit i han d'anar a subhasta.

***

La crisi del calçat no ha acabat. Una de les tres fàbriques que quedaven ha tancat les portes. "Calzados Miguel", una empresa que per la seva especialitat en fer sabates a mida del peu del client tenia poca competència, també ha sucumbit.

I ara ja es rumoreja que l'Ajuntament podria comprar el local de davant la fàbrica, magatzem de l'empresa, per fer-hi un casal de joves, cosa que necessita el poble. Si així succeís, i es fes la barrina, esperam que el preu que se'n pagui sigui un preu just, no fos cosa que fos bona per a tots aquells que hi participen menys per qui l'haurà de pagar; el poble. ♦

39

 TALLERES
NOGUERA

REPARACIONES EN GENERAL DE AUTOMÓVILES, MOTOCULTORES, MOTOSIERRAS, MOTOBOMBAS, CORTACEPED, ETC...

TALLER AUTORIZADO

PEDRO NOGUERA
ENSEÑAT

Calle Ripoll, 30 - Tel. y Fax: 971 66 22 13 - 07620 Llucmajor (Mallorca)

**CENTRE OPTIC
EXPOLENT**

C/. Sant Cristòfol, 30
Tel. 44 13 74
S'ARENAL

ASSEGURANCES

Agència Llucmajor

Ramon Nicolau S.L.

(Peugeot)

ZURICH

C/. Marina, 104 • Tel.: 971 66 05 21 (Llucmajor)

Esports

Resultats de futbol (C.D. Espanya)

Miquel Rubí
Fotos: Joan Quintana

3a Divisió

Espanya, 0 - Sta. Ponça, 2
Eivissa, 4 - Espanya, 0
Espanya, 0 - Constància, 3
Sóller, 1 - Espanya, 0

Juvenils

Ses Salines, 2 - Espanya, 7
Espanya, 2 - S'Arenal, 1
Murer, 0 - Espanya, 2
Marratxí, 0 - Espanya, 1

Cadets

Petra, 2 - Espanya, 1
Espanya, 0 - Pt.Pollença, 1
Pobler, 4 - Espanya, 1
Manacor, 6 - Espanya, 0

Infantils 1a

Espanya, 4 - Artà, 0
Pobler, 1 - Espanya, 2

Petra, 4 - Espanya, 2
Espanya, 1 - Manacor, 1

Infantils 3a

Es Raiguer, 1 - Espanya, 1

Alevins 2a

Espanya, 3 - Felanitx, 1
Espanya, 2 - Manacor, 1
Petra, 3 - Espanya, 2

Alevins f7

Marratxí, 1 - Espanya, 3
Sa Pobla, 2 - Espanya, 2
Cardessar, 4 - Espanya, 0

Benjamins f7

Espanya, 0 - Espanya At., 12
Espanya At., 3 - Cala d'Or, 2
Campos, 2 - Espanya At., 4
Santanyí, 7 - Espanya, 0
Espanya At., 4 - Olímpic, 2

40

ESPORTS

SA PLACA

Descomtes fins
al 40%

Pl. Espanya, 39 - Telf. 12 10 00 - 07620 LLUCMAJOR (Mallorca)

Ulaços i Botons
Margalida Tomas
Morcoria - Lloncoria
Brodats
C/ Major, 101 - Tel. 971120134
07620 LLUCMAJOR

Infantil 1a C.D. Espanya

Andrés, Trujillos, Marín, Oller, Barceló, Lara, Mut, Cano, Salinas, Jacobo, Dani, Rotger, Oliver (Oli), Juan Carlos, Joan Noguera. **Entrenador:** Toni Munar. **Delegades:** Carme i Magdalena.

Infantil 3a C.D. Espanya Atc.

Joan Ramon, Sebastià Julià, Miquel Barceló, Pere Antoni Noguera, Miquel Salvà, Joan Miquel, Guillem Clar, Miquel Angel Rigo, Jaume Pericàs, Antoni Llompарт, Josep Antoni Tornero, Joan Rullan, Miquel Carbonell, Juan Carlos Romero, Lluís López, Victor Manuel Vidal, Joan Serrano. **Entrenadors:** Xisco Antich, Jaume Manresa i Bernat Sacares.

Maria Garcias, guanyadora de tres medalles a Avilés

Coloma Julià

El Club Mastbal (Associació Màsters de Balears) va tenir una brillant actuació en els VIII Campionats estatals de màsters d'hivern, disputats els passats 27 i 28 de gener a Avilés, on competiren 510 nedadors/es representants de 73 clubs de l'Estat Espanyol i d'Europa.

Els nedadors/es de Mastbal aconseguiren 25 medalles (9 ors, 11 plates i 5 bronzes), entre les quals destaquem les que va obtenir na Maria Garcias en la seva categoria de més de 70 anys: una medalla d'or en 200 lliure i dues de plata en 50 lliure i 50 espatlla. Enhorabona i endavant! ♦

Bàsquet

Club Joventut Lluçmajor

Cadet femení

Guillem Oliver
Foto: C. Julià

Amb una gran preparació física i la moral molt alta, amb motiu, és clar, les jugadores de l'equip Cadet duen una temporada molt encertada. No havien perdut cap partit fins que varen jugar amb el Sant Josep, amb qui perderen dins la seva pista; aquest va ser un partit renyit de tot i en alguns moments les jugadores de Lluçmajor varen tenir possibilitats de posar el marcador a favor seu, no obstant el darrer quart va ser decisiu per donar la tombada a les locals. Amb aquest resultat en contra varen quedar: Sant Josep en primer lloc de la classificació i les nostres segones.

Amb l'assessorament tècnic dels

entrenadors Xisco Amengual i Josep Lluís Taboada "Tabo" i les ganes que hi posen les jugadores fan possible, segons ens diu en "Tabo" que no devallaran del segon lloc i que possiblement quedin primeres si aconseguixen guanyar el partit de tornada el primer del Grup A. Així són les coses, aquest equip es destaca com un dels millors de Mallorca i possiblement de les Balears.

Elles són: Xisca Garau, Gràcia Mut, Silvia Zapata, Antònia Font, Cristina Rio, Antònia Ferrer, Neus Llompart, Cristina Jaume, Jesu Pérez, Gràcia Moragues, Esperança Cerdà i Sonia Muñoz.

L'enhorabona a tot el conjunt i a continuar treballant! ♦

III Aniversari de la Penya mallorquinista de Lluçmajor

Catalina Font

El passat 15 de gener la Penya mallorquinista de Lluçmajor va celebrar el seu tercer aniversari al local social (bar Tabú) amb la companyia de molts de socis i simpatitzants del Club, així com amb la del President de la Penya mallorquinista de Lluçmajor, Sr. Domínguez, el Cap de premsa i de Relacions públiques, Sr. Servall, el President de Penyes de Mallorca, el batle de Lluçmajor, Lluç Tomàs, i els jugadors mallorquistes, el camerunès Samuel Etoo i el mallorquí "Chichi" Soler.

Etoo va parlar amb aquesta revista i ens va contestar aquestes preguntes:

- **Com et trobes entre nosaltres?**

- Em trobo molt bé, molt a gust. Tothom em tracta molt bé. Mallorca és un lloc preciós i després d'una temporada i mitja de ser aquí em sent com a casa.

- **Com veus la Lliga en aquests moments?**

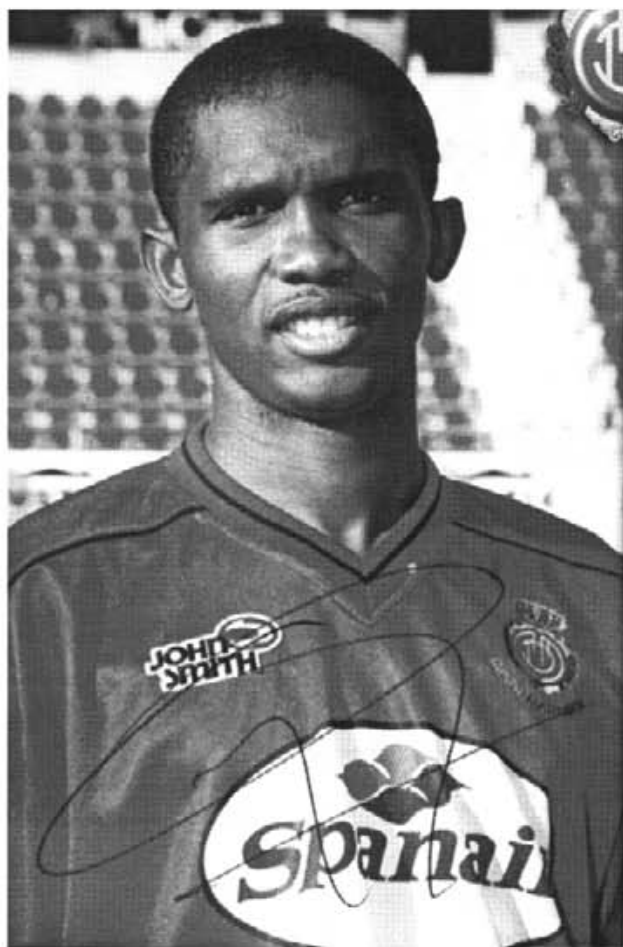
- La veig bastant complicada perquè avui no hi ha equips dolents, qualsevol et pot guanyar, tots són bons i no et pots relaxar. Hem de lluitar molt per aconseguir tots els punts necessaris per quedar en un dels primers llocs de la classificació i no ens podem confiar. Tots els partits que tenim pendents per jugar són difícils i ens ho hem de prendre molt seriosament.

Després d'aquesta breu conversa amb Etoo varen començar els parlaments. En primer lloc, el Sr. Domínguez, president de la Penya mallorquinista de Lluçmajor, va donar les gràcies a tots els assistents i va manifestar l'agraïment als socis i seguidors. També va afegir que el seu desig era que de cada any fossin més els que anassin a animar el Mallorca.

El Sr. Servall va parlar amb paraules semblants i va animar l'afició lluçmajorera tot remarquant la representativitat del mallorquí "Chichi" Soler.

El president de les Penyes també va intervenir en termes parcels així com el batle de Lluçmajor.

En representació dels futbolistes va parlar "Chichi" Soler, el qual va donar les gràcies a la Penya mallorquinista de Lluçmajor i va insistir en el paper, tan important, del soci i del seguidor, que és, al cap i a la fi el destinatari dels triomfs que tot club pugui assolir, i la seva raó de ser.

A continuació la Penya Mallorquinista de Lluçmajor va fer entrega d'uns obsequis a les distintes personalitats que varen intervenir en l'acte i també als mitjans de comunicació, entre els quals figurava "Lluçmajor de Pinte en Ample" i, des d'aquí, la redacció d'aquesta revista agraeix el detall.

En acabar els parlaments i l'entrega d'obsequis, es va servir un buffet a tots els assistents al mateix local social.

Per molts d'anys! ♦

43

ANTÒNIA ISERN

major
net

Perruqueria unisex

C/. MAJOR, 7 • LLUCMAJOR • TEL. 66 13 59

CLINICA DENTAL

Dr. Ll. Galmés Ferrer

HORARI:

Dilluns, dimecres i divendres (9 a 14)

Dimarts (9 a 13 i 17 a 19). Dijous (9 a 13)

Divendres horabaixa (16'30 a 20h)

Carrer Antoni Maura, 2
Tel. 971 66 20 17 - LLUCMAJOR

Voleibol Algaida-IES Lluçmajor

Text i foto: Andreu Gelabert

Aquesta temporada 2000-2001 han participat a la lliga unificada de voleibol els equips de categoria infantil i de categoria cadet anomenats ALGAIDA-IES LLUCMAJOR, equips formats per alumnes de l'IES Lluçmajor i jugadores del Club Voleibol Algaida.

L'experiència ha resultat ser positiva del tot, i si no, mirau els resultats:

Equip Infantil

Algaida-IES Lluçmajor, 3 - Esporles, 0
 Bunyola, 0 - Alg-IES LL, 3
 Alg-IES LL, 3 - Son Servera, 0
 CIDE, 3 - Alg-IES LL, 0
 Esporles, 0 - Alg-IES LL, 3
 Alg-IES LL, 3 - Bunyola, 0
 Son Servera, 0 - Alg-IES LL, 3
 Alg-IES LL, 3 - CIDE, 0

Equip cadet femení Algaida-IES Lluçmajor, campió del grup A a la primera fase de la lliga 2000-2001

se s'ha classificat en el seu grup.

Els resultats són aquests:

Alg-IES LL, 3 - Inca, 0
 Bunyola, 0 - Alg-IES LL, 3
 Alg-IES LL, 3 - Artà, 0
 Alaró, 3 - Alg-IES LL, 2
 Inca, 0 - Alg-IES LL, 3
 Alg-IES LL, 3 - Bunyola, 0
 Artà, 0 - Alg-IES LL, 3
 Alg-IES LL, 3 - Alaró, 1

L'Algaida-IES Lluçmajor com a líder, i l'Alaró, com a 2n classificat, passaran a la següent fase on es lluitarà per assolir un dels dos primers llocs que permetran participar en el Campionat de Balears.

L'entrenador A. Gelabert estava molt satisfet del rendiment de les jugadores i de la constància en els entrenaments. Enhorabona a l'Algaida i a l'IES Lluçmajor per aquesta gran temporada esportiva. ♦

44

A falta de dos partits per acabar la primera fase, l'Algaida-IES Lluçmajor infantil femení va líder de la classificació. L'equip entrenat per Andreu Gelabert, entrenador internacional de voleibol i professor de l'IES Lluçmajor, podrà passar a l'altra fase, on lluitarà per arribar al Campionat de Mallorca. Sort!

L'equip cadet segueix les mateixes passes i ja acabada la primera fa-

Concurs de pesca de calamars

Miquel Ribot

Amb una pescada de 17 calamars, l'embarcació MAJO, de Francesc Campins va resultar vencedora del concurs de pesca de calamars que va tenir lloc al Club Nàutic de s'Arenal el passat dia 16 de desembre. En aquesta prova hi prengueren part un total de 17 embarcacions, amb 37 pescadors que es feren a la mar a partir de les tres de l'horabaixa i finalitzaren la competició a les set.

En el decurs d'aquesta prova so-

cial de pesca, que és de les que tenen més acceptació entre els afeccionats, es varen capturar un total de 96 exemplars de calamar. La peça major va pesar 905 grams, i fou aconseguida per l'embarcació EMBÀTOL, de Pep Pomares. La classificació final va quedar d'aquesta manera:

- 1r. MAJOR, de Francesc Campins
- 2n. MAIT, de Maties Tomàs
- 3r. YODO, de Jaume Vaquer
- 4t. GONNI, de Bartomeu Tomàs
- 5è. TERE, de Francesc Sánchez

Amb aquesta prova es va finalitzar la temporada i per tant, tancada la classificació general de regularitat

de l'any 2000, que ha constatat de set concursos de les distintes modalitats de pesca en què han participat un total de 34 embarcacions, i en què han quedat classificades en les deu primeres posicions, les embarcacions següents:

- 1.- EMBÀTOL, de Pep Pomares
- 2.- PATRICIA, d'Antoni Tur
- 3.- MAIT, de Maties Tomàs
- 4.- TERE, de Francesc Sánchez
- 5.- MICHA, de Joan Mayans
- 6.- GONNI, de Bartomeu Tomàs
- 7.- MAJO, de Francesc Campins
- 8.- BENAM, de Maties Salvà
- 9.- RAUDA, de Víctor Hernández
- 10.- CHENAPAN, de Bernard Liozu ♦

Entre noltros

Dades extretes del registre oficial del Jutjat de Pau de Lluçmajor.

Naixements

- Laura Martínez García, filla de Joaquín i María Celia, nasqué el 20-12-00.

- José María Moll Quintero, fill de José Maria i María del Mar, nasqué el 29-12-00.

- Mireia Cañellas Santos, filla d'Andreu Juan i Immaculada Concepción, nasqué el 21-12-00.

- Tania Bosch González, filla de Pedro i Margarita, nasqué el 19-12-00.

- Adrián Puigserver Salido, fill de José i Josefa, nasqué el 29-12-00.

- Amanda Encarnación Magan Corral, filla de Manuel i Isabel, nasqué el 31-12-00.

- Khadija Barkoui Barkoui, filla de Bouziane i Naura, nasqué el 16-12-00.

- Sergio Muñiz García, fill de Francisco i Cristina, nasqué el 4-1-01.

- Andreu Caimari Mas, fill de Fernando i Catalina, nasqué el 10-1-01.

- Ana María Lara Garcias, filla de José Manuel i Montserrat, nasqué el 11-1-01.

- Bernat Cardell Rico, fill de Jaume i Susana, nasqué el 11-1-01.

- Jaume Garau Villalba, fill de Jaume i Catalina, nasqué el 11-1-01.

- Pau Miralles Fernández, fill de José i Remedios, nasqué el 27-12-00.

- Martin Mitrovski Delov, fill de Nenad i Sandra, nasqué el 21-1-01.

- Júlia Ibarrondo Gomila, filla de Ángel Miguel i Margalida, nasqué el 18-1-01.

- Alejandro Ramos Carballido, fill de Ramon i Maria Ascensión, nasqué el 15-1-01.

- Francisca Barceló Vidal, filla de Josep i Maria Francisca, nasqué el 24-1-01.

- Jaume Gelabert Mates, fill de Damià i Maria dels Àngels, nasqué el 20-1-01.

- Alfonso Gálvez Gelabert, fill d'Alfonso i Maria Antonia, nasqué el 28-1-01.

Matrimonis

- Dorin Grosu i Joanne Adele Winder, es casaren el 12-1-01 al Jutjat de Pau.

- José Fernández Lechuga i Remedios Miralles Aguilera, es casaren el 19-1-01 al Jutjat de Pau.

- Ignacio Fernández Pisonero i Petra Maria Thomàs Puig es casaren el 26-8-00 a l'Església de Ntra.Sra. de Gràcia.

Defuncions

- Maria Romaguera Cardell, morí el 2-1-00 als 90 anys.

- Joan Barceló Gomila, morí el 3-1-00 als 84 anys.
- Miguel Angel Esteban Rodríguez, morí el 29-12-00 als 34 anys.

- Piedad Balfill Planchart, morí el 4-1-01 als 75 anys.

- Jerònima Nicolau Mulet, morí el 10-1-01 als 87 anys.

- Michel Moreau, morí el 8-1-00 als 69 anys.

- Guillem Vanrell Mascaró, morí el 12-1-01 als 87 anys.

- Miguel Rosselló García, morí el 29-1-01 als 86 anys.

- Catalina Rafal Pons, morí el 20-1-01 als 94 anys.

- Magdalena Vidal Llabrés, morí el 20-1-01 als 81 anys.

- Encarnación Fortasat Simón, morí el 21-1-01 als 88 anys.

- Catalina Sastre Ferretjans, morí el 21-1-01 als 84 anys.

- Guillem Bonet Rigo, morí el 22-1-01 als 84 anys.

- Francisco Rueda Pérez, morí el 22-1-01 als 73 anys.

- Jerònima Coll Taberner, morí el 24-1-01 als 99 anys.

- Antoni Sitjar Moragues, morí el 23-1-01 als 87 anys.

- Rufino Hernández González, morí el 17-1-01 als 52 anys.

- Maria Pedrero Paredes, morí el 22-1-01 als 62 anys.

- Isabel Grillo Martínez, morí el 30-1-01 als 74 anys.

- Jacoba Lausin Monares, morí el 30-1-01 als 87 anys.

- Antonio Pedregosa Laredo, morí el 30-1-01 als 68 anys.

- Rosa Romaguera Cardell, morí el 31-1-01 als 93 anys.

- Klaus Leifert, morí el 30-1-01 als 59 anys.

- Catalina Romaguera Mulet, morí el 2-2-01 als 99 anys.

Dades facilitades per l'encarregat del Cementeri Municipal de Lluçmajor, Joan Lascolas, referides als enterraments efectuats entre el 2 i el 29 de gener del 2001.

- Dia 2. Antonio Navas Olivares, morí als 54 anys.

- Dia 2. Manuel Mena Cordon, morí als 69 anys.

- Dia 3. Miguel Puig Garau, morí als 77 anys.

- Dia 3. Maria Romaguera Cardell, morí als 90 anys.

- Dia 3. Josefa Lechuga Caballero, morí als 100 anys.

- Dia 3. Jaimeta Salvà Garau, morí als 81 anys.

- Dia 4. Juan Barceló Gomila, morí als 84 anys.

- Dia 4. Piedad Balfill Planchart, morí als 75 anys.

- Dia 8. Michel Moreau, morí als 69 anys.

- Dia 8. Antonia Ana Jaume Puigserver, morí als 88 anys.

- Dia 9. Miguel Ribas Pomar, morí als 59 anys.

- Dia 11. Jerònima Nicolau Mulet, morí als 87 anys.

- Dia 11. Rojelía Moya Guerrero, morí als 78 anys.

- Dia 13. Guillermo Vanrell Mascaró, morí als 87 anys.

- Dia 15. Antonia Barceló Guasp, morí als 87 anys.

- Dia 17. Rufino Hernández González, morí als 52 anys.

- Dia 20. Isabel López Urbano, morí als 85 anys.

- Dia 20. Francisco García Pérez, morí als 46 anys.

- Dia 20. Miguel Rosselló Gomila, morí als 86 anys.

- Dia 20. Antonio Salvà Jaume, morí als 75 anys.

- Dia 21. Magdalena Vidal Llabrés, morí als 81 anys.

- Dia 21. Catalina Rafal Pons, morí als 94 anys.

- Dia 22. Encarnación Fortasat Simón, morí als 88 anys.

- Dia 22. Catalina Sastre Ferretjans, morí als 84 anys.

- Dia 22. Antonia Muñoz Valenzuela, morí als 71 anys.

- Dia 23. Guillermo Bonet Rigo, morí als 84 anys.

- Dia 23. Francisco Rueda Pérez, morí als 73 anys.

- Dia 24. Maximiliano Solano Reza, morí als 83 anys.

- Dia 24. Maria Pedrero Paredes, morí als 63 anys.

- Dia 24. Antonio Sitjar Moragues, morí als 87 anys.

- Dia 25. Jerònima Coll Taberner, morí als 99 anys.

- Dia 29. José Escandell Cardona, morí als 72 anys.

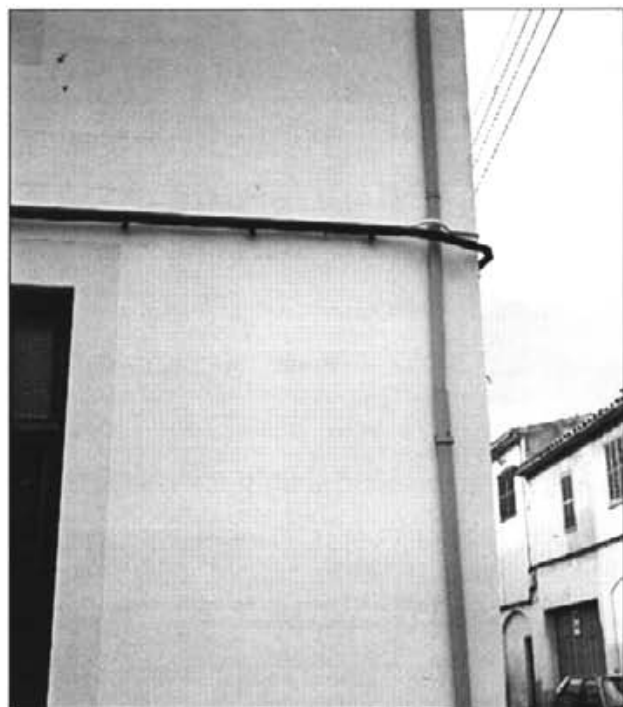
- Dia 29. Mateo Miguel Amengual, morí als 64 anys. ♦

Sopa de lletres

Llorenç Mascaró

7 limícoles de les Balears (petits aucells)

B E I L L E B E S A C R
 A R D B E H I A P U A Q
 R T L U Z A J I K M H L
 E S E Z F I U A E V I E
 L B I N A D I D O G Q A
 R U G S I L A N V Q N L
 U D U E T S L R F O M I
 C E T S R R S S L C A V
 A M I A B A E A M O I J
 X Y G M L I V E C U G E
 F Y U I C L M O J E X Z
 A N A N E L A D C E B A

Allà on s'ajunten el carrer Gamundí amb el carrer Weyler, no hi ha cap placa que indiqui allà on comença el carrer Weyler.

Les fotos són fetes a la confluència del carrer de St. Llorenç, on acaba el carrer Gamundí i comença el Weyler.

Si aquest mes hem publicat aquesta foto és degut a què gent que viu a aquesta zona ens ha contat que són moltes les persones externes que s'aturen a demanar informació als vianants i que fins i tot els carters nous, els primers dies s'embullen. ◆

46

Solució del mes passat

- Egipte, - Israel, - Jordània, - Algèria, - Somàlia
 - Tanzània, - Líban, - Síria, - Líbia, - Marroc, - Uganda
 - Etiòpia, - Kènia

Respostes al qüestionari 10

- 1.- b: Lluçmajor
- 2.- c: Algaida, Montuïri i Lluçmajor
- 3.- a: Carrer de Campos
- 4.- d: Costa de Son Verí
- 5.- a: La mort d'en Berga ◆

Boutique

Atenció especial als llucmajorers

C/. Impremta, nº 1 - (Pas d'en Quint)
 Tel (971) 72 40 98 - 07001 Palma de Mallorca

CENTRE D'ESPECIALITATS MÈDIQUES

Medicina General (Igualatori)
Pediatría
Cardiologia i Aparell Respiratori
Neurologia
Aparell Digestiu
Anàlisis Clíniques
Cirurgia General
Nutrició i Dietètica
Dermatologia
A.T.S. (Infermeria)
Psiquiatria
Psicologia
Ginecologia i Obstetrícia
Angiologia i Cirurgia vascular

LLUCMAJOR

HORARI:
de les 9'00 h.
a les 21'00 h.

**IMEQBA
CAN PLANAS**

Clínica Dental
Odontologia
Ortodòncia
Maxilo Facial
Traumatologia i Cirurgia Ortopèdica
Ortopèdia
Rehabilitació i Fisioteràpia
Oftalmologia
R.X. Radiologia ...
Ecografies
Otorrinolaringologia
Podologia
Centre Auditiu
Urologia

ASSEGURANCES: AXA - ADESLAS - AGRUPACIÓ MUTUA - ASISA - IMECO CAJA SALUD
MEDIFIATC - GROUPAMA - NOVOMEDIC - ONCE - D.K.V. PREVIASA - SANITAS - VITALICI
L'ALIANÇA - WINTERTHUR - LA BOREAL - L'ESTRELLA - ALLIANZ-RAS - MUTUA GENERAL DE CATALUNYA
MUTUA D'ACCIDENTS: FIMAC - FREMAP - ASEPEYO - MAZ - MUTUA UNIVERSAL

Plaça d'Espanya, 56 - Tel.: 971 12 00 64 - Fax: 971 120 426 - C/. Ciutat, 12 - Tel.: 971 12 00 21

Tecnofonía S.L.

- ✓ Movistar Empresas
- ✓ Servicios Centrex
- ✓ Línea RDSI
- ✓ Línea Duplo y Básica
- ✓ Centralitas
- ✓ Vía Digital

*Estamos en tu onda,
aprovechátelo*

MoviLine
MoviStar VIA

LAS POSIBILIDADES EXISTEN Y SON INFINITAS

T I E N D A S T E L Y C O

TELYCO LLUCMAJOR

Plaza España, 54
Tel: 971 12 10 83
Fax: 971 66 40 46
07620 Llucmajor

TELYCO ARENAL

Trasimé, 16
Tel: 971 26 93 10
Fax: 971 26 93 10
07610 El Arenal

TELYCO CA'N PASTILLA

C/ Clarén, 3b
Tel: 971 26 62 32
Fax: 971 26 62 32
07610 Ca'n Pastilla

TECNOFONIA S.L.

Servicio Técnico Post-venta
TELYCO
Reyes Católicos, 33
Tel: 971 27 34 06
Fax: 971 25 02 71
07007 Palma

TECNOFONIA S.L.

C/ Luca de Tena, 12 bjos.
Tel: 971 24 03 41
Fax: 971 24 03 41
07500 Palma

**Rubí Automóviles
Llucmajor, S.L.**

Ctra. Arenal s/n - Tel. 66 02 34 - 66 16 18

*La Seat Inca
representa la
fòrmula
mixta ideal
de vehicle
comercial i
de turisme,
especialment
en la seva
versió
Kombi Plus*

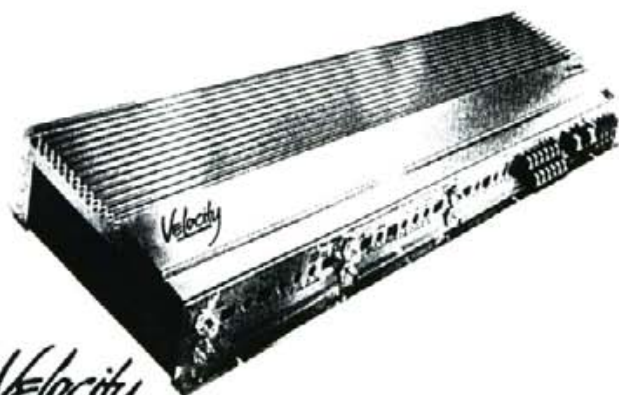
SEAT INCA KOMBI Y KOMBI PLUS

AUTO - ELECTRIC
Barceló
S.L.

AlliedSignal
AUTOMOTIVE
Bendix®

Ronda Ponent, 27 - Tel. 66 01 70

Velocity

Blaupunkt - Alta fidelitat
Sistemes de navegació
Ràdio - cassette telèfon
Ràdio - minidisc
Amplificadors
Altaveus - Subwoofer - Tweetek

Pressuposts gratis